

Nr. 820, Anul XVI
26-2 Decem. 1942

AFRICA DE NORD FRANCEZĂ
...IN HALAT ȘI PAPUCI

4
SEMNATE DE
ANATOLE FRANCE
ANTON CEHOV
NOUVELE

O SUGESTIVĂ EVOCARE ROMÂNĂ

PENTRU DVS. DOAMNĂ...
AU REINVIAT ROCHITELE TIROLEZE
UN CAMPION OLIMPIC
COMANDANT PE FRONTUL DE EST
VEZI PAG. 11

Vechiul Blazon Familiar

al casei E. Merck, Darmstadt

devenit marca fabricii, demonstrează existența unei tradiții
de muncă creatoare timp de aproape trei secole.

Numele Merck reprezintă în lumea întreagă un simbol al
munca și calitate.

FABRICA CHIMICĂ
DARMSTADT

Progrese în acțiunea de combaterea tuberculozei

Președintele comitetului de combaterea tuberculozei scrie într'un articol publicat în revista „Gesundheitsführung”, despre noile metode, între altele: Germania avea o mortalitate de tuberculoză pulmonară de 12,4 la 10.000 de locuitori în anul 1914 — față de numai 5,2 în anul 1939. În 1919 au murit 16.000 oameni de tuberculoză. Astăzi există în întregul Reich 1.300 instituții speciale pentru tuberculoză, în care 1.550 medici și 5.000 îngrijitoare etc., lucrează la descoperirea, supravegherea și îngrijirea bolnavilor de tuberculoză. Atenția e concentrată tot mai mult asupra supravegherii grupelor de populație expuse. Golurile rămase încă, au fost umplute de către opera specială din N. S. V., care a fost întemeiată în 1934. Cele 57.000 însușirilor realizate, sunt o dovadă despre necesitatea acestui ajutor semistatal. În 1938 s'a pus baza unui oficiu central al Reichului, care formulează liniile mari pentru combaterea tuberculozei, pe care le duce la îndeplinire prin Comitetul Central pentru combaterea tuberculozei.

Poșta aeriană a viitorului

O veche experiență învață că războaiele sunt și un factor de dezvoltare a tehnicii civilizatoare. Ministrul Poștelor Reichului, Dr. Ohnesorge, spunea de curând, că trebuie să ne așteptăm la o dezvoltare revoluționară și pe tărâmul poștei internaționale, deoarece războiul a strâns o sumă de experiențe prețioase, prin nevoia de a transmite cât mai multe și cât mai rapide informații. Posibilității de dreptul revoluționare s'au deschis în sectorul poștei aeriene. De pe acum, avionul poate fi considerat drept cel mai important mijloc al traficului apropiat sau de lungă distanță al viitorului. Nu va fi vorba numai de câteva avioane ci de flotile întregi care vor deservei traficul poștal. Lanțurile de avioane vor alcătui adevărate punte de legătură dintre țări și continente. Aceasta nu e valabil numai pentru serviciul poștal obișnuit, ci în același timp și pentru transmisiunea fără fir a telegramelor, convorbirilor, telefotografie, televiziunea și radio care își vor mări considerabil raza de acțiune. Pustiirile și oceanele nu vor mai împiedeca vederea, iar în calea electricității cu aplicațiile ei nu se va mai ivi.

Vom avea un nou meridian de 0 grade?

Meridianul de 0 grade, care trece pe lângă Greenwich, întrebunțat la cele mai multe hărți geografice, are un mare dezavantaj deoarece Europa și Africa sunt străbătute nesimetric. De aceea într-o revistă germană de specialitate, „Petermanns Mitteilungen”, doctorul Eggers din Berlin face propunerea pentru considerarea ca meridian 0 a celui de 30 grade vest, adică respectiv cel de 830 grade răsăritene de Greenwich, deoarece acesta prezintă mai multe avantaje. Astfel număratoarea ar începe de la apusul Africii, calculele geografice ar fi cu mult simplificate, iar socotirea timpului fiind deja calculată în raport cu Greenwich nu ar mai fi necesară o nouă modificare. Noul meridian de 0 grade propus de savantul german ar urma să treacă pe la apusul insulelor Capului Verde, insulelor Canare, Azore și Islande.

57 DE ANI DE CÂND EXISTĂ TORPILA

La început, se dădea numele de torpilă oricărui conținut exploziv care putea pluti în apă și exploda în clipa când se lovea de un obiect tare. Era vorba de mine ce puteau fi lăsate în apă, într'un scop sau altul. Mai târziu, în cursul secolului al XIX-lea, s'a simțit nevoia să se transforme această armă defensivă într'una ofensivă.

Întâia soluție valabilă a problemei a dat-o în 1867 căpitanul de fregată austriac Luppius, prin construirea unei „torpile automobile”, ce putea fi aruncată, printr'un tub special, în direcția obiectivului ei. Din această invenție avea să se desvâse torpila de astăzi.

Valorificarea invenției a făcut-o Robert Whitehead, proprietarul unei fabrici de mașini din Fiume. A trebuit să treacă 5 ani, până ce în 1872, prima torpilă s'a putut fi fabricată. Apoi submarina germană a început să se intereseze de torpile, după ce dusesse tratative cu Whitehead, timp de trei ani. Ea a

sfârșit prin a cumpăra patentul lui Whitehead, precum și dreptul de fabricație, spre a putea pași la momentul potrivit la fabricarea de torpile.

Primele torpile nu inspirau de fel încredere. În 1878 din 94 de torpile comandate, 50 au trebuit să fie date îndărăt, pentru că nu puteau să plutească în apă și cădeau la fund. Cu prilejul unor manevre făcute în fata principelui moștenitor german a fost o simplă chestie de noroc, faptul că în cluda pregătirilor făcute, unele torpile si-au putut atinge tinta.

Un constructor german a preluat însă asupra sa fabricarea torpilelor și, în colaborare cu marina germană a reușit să o desvâsească scă tot mai mult. Astăzi torpila a devenit o armă de o precizie excepțională, ce-si adevărește zilnic, în lupta dusă de marinarii germani, valoarea ei deosebită și forța de distrugere ce posedă.

CONSUMUL DE ZAHĂR AL EUROPEI

Uniunea internațională pentru Statistica zahărului a publicat de curând rezultatele producției fabricelor europene de zahăr. Asupra prelucrării sfeclei de zahăr și a producției ne stau la dispoziție următoarele cifre. (Datele din paranteză indică datele din anul trecut):

Prelucrarea sfeclei de zahăr: Slovacia 323.000 tone (376.100), Franța 5.220.000 tone (5.004.801), Belgia 1.500.000 (1.630.000), Danemarca 1 milion 450.000 tone (1.592.820), Suedia 1.733.000 tone (1.835.562), Serbia 130.000 tone (219.918), Elveția 130.000 tone (120.700) și Turcia 330 de mii tone (556.190).

Producția de zahăr: Slovacia 52 de mii 700 tone (67.780), Franța 749.035 tone (715.990), Belgia 218.014 tone (247.170), Danemarca 220.000 tone (278.910), Suedia 276.500 tone (306.025), Serbia 17.777 tone (29 de mii 033), Elveția 19.000 tone (19 mii 123) și Turcia 57.500 tone (95 de mii 725). Prelucrarea sfeclei de zahăr a țărilor amintite va atinge în 1941—42 cifra de 10.816.100 tone (11.336.091), iar producția de zahăr 1.610.326 tone (1.579.756).

Din cele de mai sus reiese o micșorare a cantității de sfecle prelucrate de aproximativ 4,59 la sută și una dede 7,49 la sută în ceea ce privește producția de zahăr. Deoarece suprafața cultivabilă a acestor țări s'a micșorat cu 1,01, această producție de sfecle și exploatarea sunt ceva mai mici decât anul trecut. În cercetarea acestei statistici nu trebuie să se uite să nu sunt cuprinse aici și cifrele marilor țări producătoare de sfecle, mai

ales Marea Germanie și România.

S'a declarat de curând că perspectivele recoltei în spațiul german pot fi considerate în medie ca bune și că dezvoltarea campaniei dușă îndrăgitește cele mai bune speranțe considerarea cifrelor germane ar îmbunătăți fără îndoială tabloul de mai sus.

În orice caz, se poate constata de pe acum, că și în anul de război 1942—1943 aprovizionarea europeană cu zahăr e asigurată.

Descoperire străveche

În Gollschau din ținutul Strehlen un țăran a găsit pe când ara ogrorul său un topor de aramă din epoca de bronz. Descoperirea se datorește unei ploii puternice care a brăzdat câmpul, astfel atunci când țăranul ara, cuțitul plugului s'a arpit în topor. Acesta, acoperit cu un strat verde închis de coajă aparține celor mai vechi descoperiri de topoare din epoca de bronz a Sileziei de acum 4000 de ani. Prețioasa descoperire a fost încredințată oficiului regional pentru preistorie.

O operă uitată de Anton Dvorak

O operă din Essen a prezentat pe scena sa o lucrare a lui Anton Dvorak, „Rusalka”, o legendă lirică a cărei frumusețe muzicală aleasă încântă. Această operă fusese doar prezentată în premieră la Praga în 31 Martie 1901 și apoi pe o singură scenă germană, la Mannheim, acum 30 de ani.

Latina, limba oficială a bisericii romane

Agentia „La Correspondenza” informează că autoritățile ecleziastice catolice au amintit Clerului că trebuie să respecte în chip desăvârșit norma cu caracter general stabilită de Papa Pius al X-lea în al său „Propriu motu”: Inter pastoralis officii, dela 22 Noembrie 1903, după care limba pe care trebuie s'o întrebuițeze Biserica Romană este latina. În același timp s'a făcut cunoscut că în cursul ceremoniilor solemne sunt interzise corurile în altă limbă. Aceleași autorități au adăugat că unitatea de limbă cere o unitate de pronunție, și că această pronunție trebuie să fie aceea a uzului roman.

Un nou aparat pentru amplificarea bătăilor inimii

Savantul italian, profesorul Rocchi, a izbutit să perfecționeze un nou tip de stetoscop electric alcătuit dintr'un ansamblu de lămpi termoionice prin care se poate amplifica și auzi prin difuzor bătăile și zgomotele inimii. Cu această genială unealtă de electrodiagnoză pot fi ascultate și zgomotele pricnuite de plămâni, cum și pulsațiile arterelor, și ea consistă dintr'un microfon care transformă frecvențele sau ciclurile sonore, a zgomotelor și tonurilor inimii în cicluri electrice, într'un amplificator cu lămpi termoionice, în niște cicluri, cu alte cuvinte, care apoi prin căști telefonice și difuzoare se transformă în cicluri sonore și deci pot fi auzite de urechea omenească.

Toate greutatea pe care un astfel de aparat le ridică la construcția lui au fost înlăturate de genialul om de știință italian și astfel cu stetoscopul electric se deschide un nou și vast câmp de cercetare pentru merit în vederea unui mai amănunțit studiu al bolilor cardiace, în vreme ce îngăduie noui cercetări de semeiologie medicală asupra bătăilor și zgomotelor inimii și asupra noului lor timbru rezultat din reproducerea în difuzor și în casca radiofonică. Printre întrebunțările mai de seamă ale stetoscopului electric sunt: studiul ritmului raportului dintre tonurile inimii și cardiomecanogramă; a face ca în același timp mai mulți ascultători să audă inima unui pacient; să se poată transmite bătăile la distanță prin telefon sau prin radio; să înlesnească imprimarea pe discuri de gramofon, sau făcându-se uz de celulă fotoelectrică să le imprime pe peliculă, ca astfel să poată fi reproduse pe ecran.

Noui surse bogate în vitamine

Colaborarea germano-franceză pe tărâmul cercetării științifice a fructelor a dat până în prezent rezultate foarte îmbucurătoare. Astfel a fost recent descoperită deosebita importanță a unei fructe din familia fragaceelor care crește în abundență în Franța în tufe mici purtând numele de Actinida Chinesensis Planchen. Fructele, mari de 3 până la 5 cm. conțin vitamina C în mare cantitate. Dacă se consumă 0,34 gr. de actinidă, această cantitate echivalează cu un miligram acid ascorbin. Acțiunea sa antiscorbutică este de șase ori mai mare decât aceeași cantitate de lămâi sau portocale. Este de ajuns o singură fructă care să livreze vitamina necesară unui adult pentru o întreagă zi. Un alt mare avantaj al actinidei este că ea poate fi conservată proaspătă până în Ianuarie, apoi că însăși tufele sunt rezistente la frigul iernii. Deoarece pe lângă însemnătatea ei, această plantă prin florile ei mari albe este și decorativă, cultura ei va fi mult extinsă.

SINGURA REVISTA DE SPECIALITATE

APARE LA 1, 10 și 20
ALE FIECĂREI LUNI

Prețul 15 Lei

CINEMA

Publică în fiecare număr ultimele știri cinematografice ecouri din studiouri, scandaluri și excentricități ale vedetelor ecranului, precum și aprecieri asupra programelor prezentate de cinematografele capitalei.

În camera vecină cu magazinul de ceai al negustorului Erșacov, stătea la biroul său însuși stăpânul prăvăliei, om tânăr, înbrăcat după ultima modă, cam ofilit, se mănâncă unii om care a dus viață sbuciumată. — Nu se odihnișe bine și nici nu-și isprăvisse țigara, când intră băiatul din prăvălie și-i spuse:

— A venit literatul!

— Al... Chiamă-l... Spune-i să-și lase galoși afară.

După câteva minute, se prezintă un bătrân cărunt, cu paltonul galben, ros pe la coate, cu fața roșcovană, pe care se putea citi slăbiciune și nedumerire, nota caracteristică a oamenilor care, măcar și într-o măsură mai mică — obișnuiesc să bea.

— Al bine ați venit... zise Erșacov, fără să privească pe cel ce intrase. Ce mai nou d-le Hainim?

Erșacov confundă mereu cuvintele „geniu” cu „Heine” și pentru dănsul acestea formau o singură expresiune: „Heinim”. Așa și numea dănsul pe orice bătrân.

— Am adus comanda... — răspunse Heinim. E gata...

— Așa curând?

— În trei zile, Zahar Semenovici, nu o reclama, ci un roman întreg se poate face. Pentru reclama e deajuns și un ceas.

— Atât numai? Și d-ta te tocmești parcă ar fi vorba de o muncă de un an. — Să vedem ce ai compus...

— Acum am făcut numai conceptul, în răsături generale... Am să vi-l citească, iar d-voastră să observați dacă nu cumva sunt greșeli. — Nu e mirare ca omul să greșească, d-le Zahar Semenovici. — Cred că o să recunoașteți? Am făcut reclame pentru trei negustori dintr-o dată... Chiar capul lui Shakespeare să fi fost și tot s'ar fi ameliat.

Heinim își puse ochelarii, încredunț sprâncenele și începu să citească mândru, parcă ar fi deosebit.

— „Sezonul anului 1885—86. Z.S. Erșacov, casă fondată în anul 1804.

Furnizorul întregii Rusii europene și asiatice și a străinătății cu cealuri veritabile chinezești”.

Știți, toate acestea au să fie ilustrate cu figuri, care vor sta între două coroane imperiale. Eu am compus unui negustor o reclamă, iar el a adoptat drept insignă marea unui oraș. Acelaș lucru puteți să-l faceți și d-voastră; iar eu am imagina următorul ornament: „Zahar Semenovici” cu litere mari și dedesubt să fie un leu cu o liră în gură.

Acum să continuăm mai departe.

„Două cuvinte către cumpărători: — Stimăți Domni! Nici ultimele evenimente

politice, nici indiferentismul rece, care din ce în ce pătrunde mai mult în societatea noastră, nici secarea fluviului Volga, ce nu de mult ocupa cea mai mare parte din presă, — nimic nu exercită nicio influență asupra noastră. Existența îndelungată a firmei noastre și simpatiile pe care am putut să le dobândim ne dau puterea să învingem orice concurență și să nu părăsim odată pentru totdeauna vechiul nostru sistem, care constă în o corectitudine perfectă față cu plantatorii de ceai și execuție promptă a oricărei comenzi.

Deviza noastră e destul de cunoscută. Ea se poate exprima destul de bine prin cuvintele scurte dar pline de înțeles: calitate superioară, ești și prompt!”.

— Bine! Foarte bine! — întreprinde Erșacov, succinduse pe scaun. Nici nu mă așteptam la asta. Bine! Dar uite ce este, dragul meu... Aici ar trebui să se mai netezească puținel, știi așa ceva... Noi vrem să anunțăm că n-ă sosit ceai de prima calitate din recolta anului 1885... Așa-i? Noi însă ar trebui să facem în așa fel, încât să zicem că ceaiul primit acum stă în magazinul nostru de trei ani, și cu toate astea din jocul de cuvinte să reiasă că l-am primit din China acum o săptămână.

Înțelegi... Publicul nici n'are să observe contradicția. La începutul reclamei noi vom scrie că ceaiul n-ă sosit de curând; la urmă însă vom adăuga: „Deoarece avem rezerve de ceai care au fost impuse după vechiul tarif vamal, noi, cu sacrificiul intereselor noastre, putem să-i vindem cu prețurile anului trecut...” etc.

În altă parte vom pune prețurile. Aici iar va fi insigna și ornamentele... Sub ele cu litere mari: prețurile ceaiului aromat Fucian, Keahtiusse și Baihov, recoltat în primăvara anului acesta din planșele de curând cumpărate... Mai încolo... Atragem atenția adevăra-

ținele. Ori cine va cumpăra dela noi marfă în valoare de 50 ruble, va primi gratuit, după alegere, unul din următoarele cinci obiecte: o sută cărți de vizită, un ceainic de metal din Britania, planul orașului Moscova, un ceainic cu chipul unei chinezoaice despuiate sau un volum de povestiri glumești, intitulat: „Logodnicul zăpăcit”.

După ce isprăvi cu cititul și după ce făcu câteva îndreptări, Heinim transcrie repede reclama

LITERATUL

țilo, amatori de ceaturi de Leant-sechiang (3.50). Dintre ceaturile cu floare recomandăm „Roza de Bogdihansu” 2 ruble și „Ochi de Chineză” 1.80. După prețurile cu caractere mici, se va arăta modul cum se impachetează și expediază marfa. De asemenea se va menționa rabatul și premiile ce se va acorda. Cea mai mare parte din concurenții noștri, dorind să câștige cumpărători, înșeală publicul cu premiile lor.

Noi, din partea noastră, protestăm împotriva acestui obicei și oferim clienților noștri nu ca premiu, ci gratuit toate articolele cu care concurenții noștri își momesc vie-

pe curat și-o dădu lui Erșacov.

După aceasta se făcu liniște... A-mândoi se simțiră ușurați... parcă li s'ar fi întâmplat ceva.

— Bani pentru lucrare mi-vei da acum, sau mai pe urmă?

— Întrebă Heinim cu glas nehotărât. —

— Ori când; chiar și acum dacă vrei... răspunse Erșacov. Du-te în prăvălie și alegeți ce poțesteți pentru cinci ruble și jumătate.

— Dar vreau bani, Zahar Semenovici.

— Eu n-am obicei să dau bani. Oricui îi plătesc cu ceai și zahar; și d-ataie și cântăreților și servitorilor. Vor bea mai puțin.

Tineretea
si frumusetea

sunt totdeauna primejduri de micile dureri și indispoziții ale vieții de toate zilele. Deaceea, țineți bine minte:

GARDAN

suprimă durerile!

Oare, Zahar Semenovici, lucrul meu îl cumpărați cu acela al unui servitor sau cântăreț? Munca mea e intelectuală.

— Ce muncă? Ai stat pe scaun, ai scris și atâta tot. Scrisul nici nu se mănâncă, nici nu se bea... ce muncă?... Nicio rublă nu face...

— Hm... dar dv. cum socotiți scrisul?... — zise supărat Heinim. Nici nu se bea, nici nu se mănâncă!... Atunci nu știți că până să compun această reclamă, m'am sbucinat sufletește. Am scris, dar imi dădeam seama, că înșel o Rusie întreagă. Dați-mi bani, d-le Zahar Semenovici.

— M'ai plictisit. Nu mai stăruie în zadar.

— Ei bine! Atunci am să iau zahăr pisat, iar băcții d-voastră au să mi-l cumpere înapoi cu 8 copeci fundul. Am să pierd cu afacerea asta 40 copeci... dar nu-i nimic. Adio, rămâneți cu bine.

Heinim se întoarse să plece, dar se opri un moment în ușă și zise amărât:

— Înșel Rusia! Întreaga Rusie! Imi înșel patria pentru o bucătică de pâine! Ah!...

Erșacov fumă o țigară de foi, iar camera lui par'că luă înfățișarea unui institut cultural.

DIN

VIATA SCRITORILOR

Un senzațional tratament al cancerului

Profesorul Carlo Emanuele Roberti a prezentat la Academia Medicco-Fizică din Florența a comunicare de un înalt interes pentru cura cancerului. După prof. Roberti substratul patogen al marelui rezidă într-o alterare a schimbării fiziologice a zaharurilor. După cum în diabet cantitatea de glucoză care se află în circulație determină răul, tot astfel în cancer calitatea glucozei în circulație favorizează viața tumorii, și poate apariția ei este datorată stimulului patologic în sens iritativ. Această din urmă ipoteză este înțărâtă în mare măsură de datele obținute în urma cercetărilor efectuate de curând de către doi savanți japonezi, care au provocat tumori la animale supuse unor injecții zilnice cu o anumită calitate de glucoză.

Prof. Roberti, care de mai multă vreme aplica terapia insulinei în cura marilor mentale, se află în condiții de o putea încerca în deplină siguranță administrarea insulinei în doze periculoase. Această posibilitate l-a pus în măsură să experimenteze proprietatea glucozo-regulatoare a insulinei asupra cancerosilor, și acest lucru în scopul de o lua cehulelor tumorale hrana lor de zahăr și deci izvorul energetic al dezvoltării lor. Experimentele au dat rezultate pozitive.

Fundamentul științific al doctrinelor spațiilor vitale

Profesorul Zavattari dela Universitatea din Roma a scris un studiu original menit să susțină științificește doctrina recentă a spațiilor vitale. Plecând dela premiza că pentru fiecare specie animală sau vegetală există necesitatea absolută și peremptorie de a poseda un spațiu vital propriu, cu alte cuvinte o arle pe suprafața pământului în care să-și aile tot ceea ce îi trebuie pentru existența și perpetuarea sa, extinde aceste principii generale la spațiile vitale umane. Autorul deosebeste spațiile vitale în două mari categorii: spații vitale potențiale și spații vitale reale; înțelegând prin spații potențiale acelea care constituiesc izvorul de materii prime și arile de absorbire în stare să adăpostescă o considerabilă parte din populația Europei. Savantul italian arată, în sfârșit că pe aceste principii este întemeiată întreaga economie și politica popoarelor, și că aceste sunt exigențe de neînlăturat, acelea care modelează, provoacă și determină cele mai însemnate fenomene sociale.

Succesul unui pianist ucrainian la Viena

Pianistul ucrainian Taras Mykysa a putut înregistra un mare succes cu ocazia unui concert Chopin-Liszt la Viena. Mykysa dă o atenție deosebită modelării tonului și posedă un echilibru natural între sentimentalism și afirmație bărbătească, fiind astfel o apariție interesantă a sezonului muzical la Viena.

Un meteor a căzut în stradă

În orașul Ulm, un bărbat ce trecea în fața bisericii de pe Adolf-Hitler-Ring a avut de curând o emoție nu prea obișnuită. Subit s'a prăbusit în fața lui o piatră de meteor cu greutatea de 1 kg. Era o piatră de meteor fără formă cu găuri de crater.

CONSILIUL DE PATRONAJ, CRUCEA ROȘIE

două reportagii interesante pe care le va publica

Almanahul „Mariana”

Înțelegând noile comandamente ale timpurilor de față, femeia română a dat dovadă dela începutul războiului de un mare spirit de devotament, de o neobosită putere de muncă, de o deosebită pricepere.

Știind prea bine că într-o societate se impune o organizație, ea s'a grupat în două mari nuclee, de unde resfrânge întocmai unor rare binele. Consiliul de Patronaj, Crucea Roșie, iată cele două nuclee oficiale care colaborează cot la cot cu armata pentru o victorie cât mai desăvârșită. Consiliul de Patronaj, Crucea Roșie vor forma subiectele a două reportagii ilustrate.

ALMANAHUL „MARIANA”

care va apare în curând va publica aceste reportagii interesante și actuale.

AFRICA RĂZBOIUL TRANSPORTURILOR

Războiul din Africa de Nord este atât pentru englezi, cât și pentru armatele motorizate germano-italiene, un războiu, ale cărui trebuințe de aprovizionare nu pot fi satisfăcute și asigurate decât de peste mare. Puterea de luptă a trupeilor atârnuă de buna funcționare a transporturilor, dacă nu se întâmplă goluri în aprovizionarea trupelor luptătoare. Dada războiul actual, cu razele lui înfînse de acțiune, a fost numit războiul transporturilor, aceeași denumire se potrivește cu atât mai mult pentru teatrul de războiu nord-african.

Una dintre cele mai importante misiuni ale conducerii războiului de ambela părți, constă în deranjarea și tăierea legăturilor transportului inamic. După cum s'a dovedit de curând, puferile Axei sunt în avantaj. Stăpânirea ambelor maluri ale Mediteranei de către aviația germano-italiană și flota submarină a închis acest drum al Angliei. S'a împlinit zilele acestea un an de zile, de când primele submarine ger-

mane au apărut în Marea Mediterană. Succesele realizate în acest răstimp cuprind: vasul de război englez „Barham”, portavionul „Arc Royal” și „Eagle”, în fine 4 crucișătoare, 1 crucișător auxiliar, 8 distrugătoare, 4 corvete și numeroase alte vase de războiu mai mărunte, precum și 37 corgoboturi și tancuri petrolifere, cu un total de 158.696 bruto tone — și 32 vase de transport. Pe lângă scufundarea numeroaselor transporturi de materiale, s'a înregistrat pierderea a numeroase și importante vase de războiu. Ceea ce înseamnă o slăbire a forțelor de însoțire ale inamicului, fapt care are un revers favorabil pentru aprovizionarea germano-italiană din Africa de Nord. Pe de altă parte, chiar ocolul pe la capătul Africii de Sud se vede sub raza de acțiune a submarinelor germane, care operează din Oceanul Atlantic până în Oceanul Indian provocând mari pierderi în rândul transporturilor engleze.

Marea expoziție de artă din Lipsca

Marea Expoziție de artă 1942 din Lipsca prezintă 300 opere de pictură, grafică și sculptură dând o imagine interesantă asupra creației artistice a orșului Lipsca, devenit un centru cultural important al Reichului.

Otrăvurile săgeților folosite ca medicamente

Orice substanță cu efect fiziologic poate fi, conform dozării, otrăvă sau medicament, poate folosi sau dăuna organismului. Încă acum mii de ani existau otrăvuri a căror tărie ne ni-meste și astăzi. Deoarece istoria omenirii este o istorie a războaielor, la început otrăvurile erau folosite ca mijloc de luptă și de apărare.

Cu cât s'a dezvoltat mai mult cultura, cu atât a crescut interesul pentru efectul vindecător al acestor substanțe. Multe otrăvuri vegetale europene cât și exotice au obținut o importanță ca medicamente prețioase. Aci ocupă un loc de frunte majoritatea otrăvurilor săgeților africane, care sunt în deosebi otrăvuri de inimă. Toxina care ajunge prin săgeată în rană și în sânge, ucide în cel mai scurt timp prin paralizia inimii. Ca medicament însă, luat în doze respective, accelerează activitatea inimii. Diferitele strofanține au devenit astfel medicamente apreciate.

Se cunosc de asemenea și otrăvuri animale ale săgeților: secrețiunea pielei broaștei răioase este o otrăvă de inimă foarte puternică, veninul șarpelui cu clopoței, folosit ca otrăvă pentru săgeți în America de Nord, este o otrăvă pentru nervi. Alte veninuri de șarpe, în deosebi veninul șarpelui cobra, au obținut un interes deosebit în tratamentul cancerului.

Otrava de săgeată caracteristică pentru America de Sud este curare. Deoarece indigenii țin secret procedeul obținerii otrăvii, din care au făcut cu timpul o marfă de comerț, nu se știe exact proveniența ei. Se cunosc substanțele componente și originea vegetală a otrăvii curare care s'a vinde în oale nesmălțuite și în bețe de bambus.

Prin cercetări întreprinse în Germania s'au descoperit și componentii cristalizați ai celei mai puternice otrăve de săgeată, numită „calebasse curare”. „Curarin” amorfi se prescrie încă de mult ca un mijloc contra înțepeneii mușchilor, când serul nu mai avea nici un folos. Curare oprește înțepeneala mușchilor — mortală dacă durează mai mult — prin aceea că face o întrerupere în curentul nervos și creiază independența aparatului de mișcare motorie de centrul de cârmuire, creierul și măduva spinării.

Aplicarea curarinului pur însă este foarte periculoasă din cauza diferenței preparatelor. Numai izolarea otrăvurilor pure poate da siguranță și este de mare importanță pentru tratamentul înțepeneii mușchilor.

Fondarea unui nou Collegium musicum la Viena

La Viena s'a format de curând un Collegium musicum, care are misiunea să prezinte pentru prima dată publicului tinere talente muzicale. Conducerea artistică o deține profesorul Louis Dittes.

Subscrieți pentru Pa-latul Invalizilor! E o datorie de conștiință pentru fiecare român conștient.

Doamnă,

MARIANA

ESTE REVISTA CARE IMPLINEȘTE TOATE DORINȚELE D-VOASTRA DE

Decoru la fiecare
și 15 ale lunii
a toți chioscarii
depozitarii de

Frumusete.

Modă

Gospodărie

și Literatură.

MARIANA

TEREK

O pagină de eroism prin valuri de foc și gloanțe

(PK). — Era pe la mijlocul lui Septembrie, când capul de pod de la Terek nu era decât un „câpsor”. Încă de pe atunci Mosdok, orașul de unde vitejii noștri pionieri au creiat, într-o hărbătească acțiune, drumul pentru înaintarea diviziilor de tancuri, era aproape o ruină. Artileria sovietică trăgea fără încetare asupra propriului oraș. Locuitorii se refugiaseră de multă vreme și căuta, seră adăpost în satele din dosul frontului nostru.

Mosdok era un oraș mort. Noaptea, ruinele lui se ridica în lumina stranie a parașutelor luminoase înalte ce ca niște stații ale groazei și nimicirii, privind parcă spre înălțimile de pe țărmul celalalt, în dosul cărora se ascund Grosny și Ordșonik tze.

Săptămâni întregi Mosdok a fost obiectivul artileriei și bombardierilor sovietici. De ferestrele cele mai de sus ale turlei bisericilor atârna încă scările de frânghie pe care le întrebunțaseră bolșevicii să ajungă la posturile de observație.

Acum dușmanul are noul poziții pe înălțim, care trebuiesc luate. Stă țepăn în liniile lui și apără cu ericicie fiecare metru de pământ. Perefli stâncoși le oferă un important avantaj în luptă. În orice caz preferă să moară, decât să se predea. Cu atât mai mult deci victoriile pe care le câștigă soldatul german la Terek sunt mai de preț.

Cu sângele și sudoarea lor, cu o deplină uitare de sine, pionierii, infanteriștii, grenadiri de tancuri și transmisioniștii înscriu o nouă pagină măreață în cartea eroică a acestui război. Inamicul are vedere de parte asupra ținutului unde soldatul german se mișcă, unde circulă neîntrerupt coloanele de aprovizionare cu muniție și alimente.

În arcu Terekului frontul dogorăște. În duritate și violență luptele pot fi comparate cu cele de la Stalingrad. Când se lasă noaptea, lumina lunii înălbește ținutul, dar pălește în fața flăcărilor care se ridică către cer din satele arzând de pe țărmul sudic al fluviului și din Mosdok. Ceasuri întregi atârna de zăgăzurile văzduhului parașutele luminoase ale aviatorilor dușmani și scaldă peisagiul într-o lumină de farmec.

Infanteria, artileria, tancurile și grenadiri de tancuri luptă crâncen pentru fiecare metru de pământ. Cine a trăit TEREKUL, nău va uita niciodată. Inamicul aruncă împotriva noastră mereu trupe noi. Mereu vin aici aviatori de pe alte fronturi, pentru a ne închide drumul către

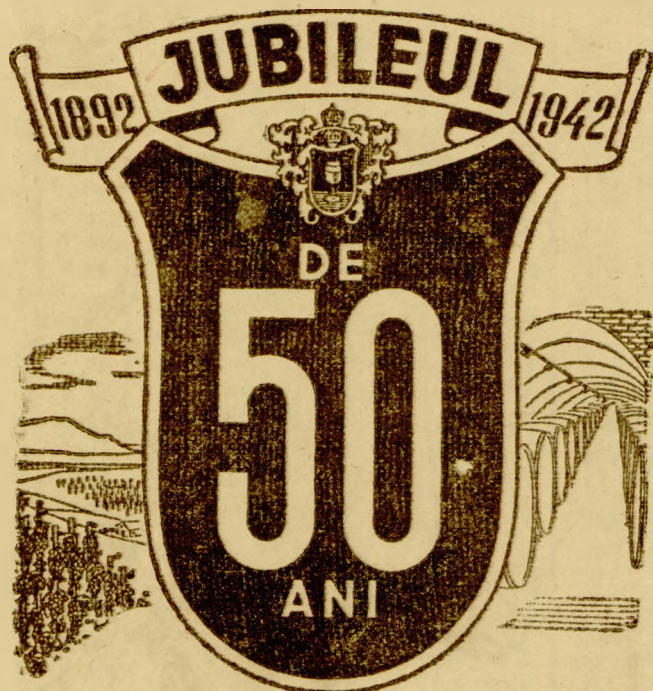
înima Caucazului. În această luptă soldatul german este un erou.

Într'un sector care oferă adversarului toate avantajele pentru apărare și face pentru atacator ca lupta să fie un iad, soldatul german stă nesdruncinat. Oamenii cari au trăit primul război mondial spun că această bătălie întrece pe cele de înaintare și de poziție din războiul de acum 25 de ani. Dacă cineva din patrie — această patrie a cărei muncă pentru front noi soldații știu s'o prețuim mai bine ca oricine — se va simți cândva obosit, să se gândască numai la Stalingrad și la Terek, unde fiii Marelui Germanii duc într'un chip minunat lupta pentru viață.

Chiar înainte de amiază dușmanul deslănțuie un foc de toate calibre. Tunurile bubuie aproape două ore pe țărmul de sud, și rușii își închipuie probabil că pot opri înaintarea tancurilor noastre care câștigă neîncetat teren. Soarele s'a ridicat sus și stomacurile încep să se ceară dreptul.

Ne apărăm de arși într'un bordei pe jumătate dărâmat. Ne îndreptăm către cazane. Măncarea este bună și multă. Aprovizionarea merge strună. Avem chiar și budincă. Fiecare așteaptă în tăcere deslănțuirea noului foc al inamicului. Cu toate acestea se țin dialoguri vesele și fiecare cuvânt glamei este bine venit. Abia se termină prânzul, că primele proiectile încep să țuie pe deasupra noastră. Amiaza sub focul obuzelor într'un oraș mort.

Seara, care acum se lasă tot mai devreme, aduce din nou vijelia de flăcări a luptei. Concertul diabolic de la Terek începe. Tancurile noastre stau ascunse în defileurile cu desigur pârduroase străvechi, grenadiri de tancuri și infanteriști stau laolaltă cu camarazi de la transmisioniști în cazemate și gropi. Tunarii, aviatorii și cei de la antiaeriană veghează. Aici răsună cântecul frăției între soldați și larma asurzitoare a duelului armelor.

De 50 de ani numele Rhein este o cheazăie pentru îngrijirea corectă a vinurilor selecționate și pentru calitatea șampaniei Rhein.

RHEIN

DRUMUL CRUZINIC

Câteva amănunte istorice pentru înțelegerea unor locuri devenite actuale

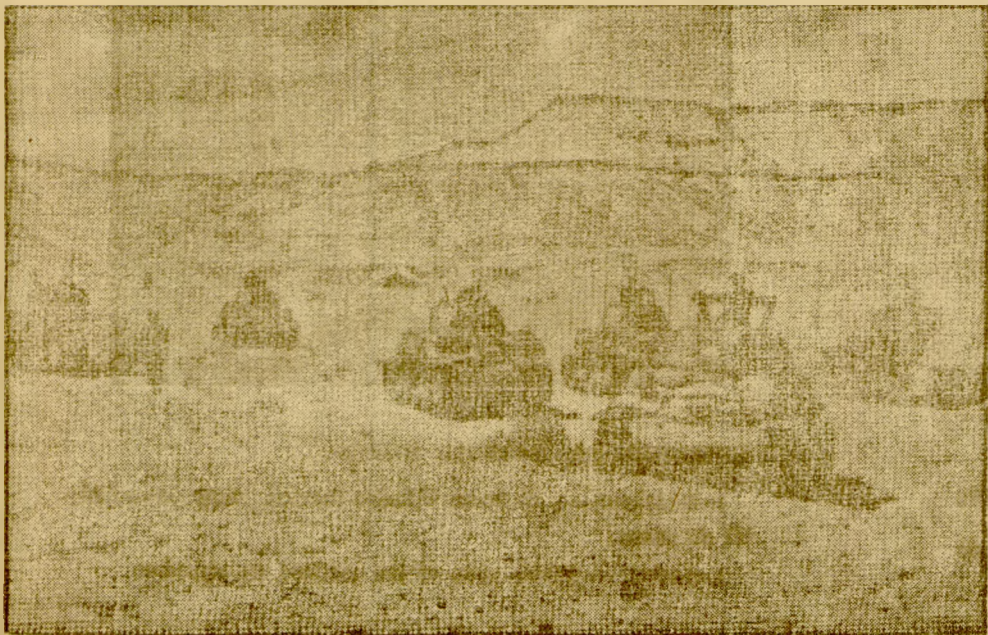
După cum se știe, marele drum al Gruziniilor a fost tăiat de trupele germane. Cu toate eforturile sovieticilor de a elibera drumul, toate acțiunile lor au rămas fără niciun efect.

Drumul gruzinic sau drumul Georgian, cum i se mai spune, duce dela Ordjonikidse (cunoscut în trecut sub numele de Wladikawkas) peste trecoarea Darial, la Tiflis. Acest drum are o lungime de peste 200 km. și a fost construit de Ruși între 1811—1893. În secolul trecut, calea aceasta a servit drept arteră principală în

acțiunea de cucerire a Caucazului. Numele orașului Wladikawkas care înseamnă: „stăpânește Caucazul”) arată tocmai importanța acestui drum de trecere a viitoarelor operații. Acest mare drum era obiectul unei mari mândrit a Rusiei țariste, deși pentru Europa occidentală ea nu însemna ceva deosebit. Caucazul, cu vârfurile lui mai înalte decât Alpii, în jurul cărora s'au ținut cele mai vechi legende ale omenirii, cu cetățile și locurile de halneare, cu vâile roditoare și bogățiile imense ale subsolului — era considerat drept o minune. Pentru popoarele Caucazului însă, drumul acesta nu a stârnit entuziasm. El a fost terminat în momentul, în care ultimul popor liber din munte — Cerecheii — au fost înfrânți de colosul țarist.

Impresia pe care zidurile muntelui, care se înalță deodată din câmpie spre cer, o face asupra călătorilor ce pleacă dela Ordjonikidse e nemaipomenită. Trecând prin valea Terekului, drumul apucă în sus. Structura muntelui apare într-o simplitate măreață: în formă de evantai, fără vârfuri înalte, urcând drept ca niște prăpăstii nesfârșite plesuv și în forme străvechi — muntele pare un model geologic de proporții colosale. Din înălțimea norilor se desprinde în sus vârful Kasbecului, acoperit de zăpadă. Satele sunt înșirate pe coaste, cu casele așezate ca pe niște trepte ce se vor termina în cer. Aici există popoare, care nici nu trăiesc în sate, ci în locuințe cu totul primitive.

(Continuare în pag. 10-11)

Coloane de tancuri italiene în desfășurare pe întinsul fără margini al pustietății africane...

CHURCHILL: Hm, vezi poate poți să faci ceva dum-
necata cu frontul ăsta al doilea, că ești de meserie, noi
numai știm cum s'o scoatem la capăt.

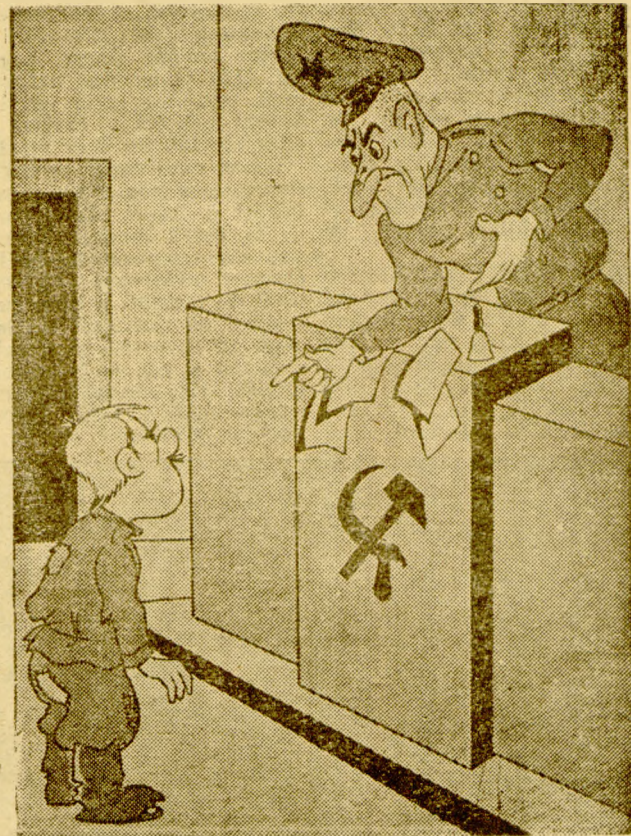
— Știi, lucrez și eu pentru stat: industrie de război.
— Ce fabrici?
— Știri!!!

HUMORUL ALTORA

RAPORT

— Alte vase scufundate în Mediterană? Păi unde ne este
dominația?
— Este tot a noastră, dar pe nemne că înamicul nu
găsește astăzi!

TRIBUNAL DE RĂZBOIU RUȘESC

Judecătorul: — Ai furat diferite lucruri de la țărani
și de arme.
Acuzatul: — Mi-a spus că te acuză de neputință

PENTRU DVS. DOAMNĂ

Reapare rochița tiroleză

Un model elegant de mantou pentru după masă

Prin forma sa se poate îmbrăca și ca, costum sport, care se poartă oriunde.

A fost descoperit mormântul „femeiei exemplare de o incomparabilă castitate”

Interesul cercetătorilor și iubitorilor de artă continuă să fie tot atât de viu în ceea ce privește săpăturile dela Grottele Vaticane. Mausoleul descoperit zilele trecute se înfățișează cu o elegantă fațadă de zid de cărămizi, împodobit cu stucaturi elegante în jurul uzei și a ferestrei superioare, și arheologii cred că aparține veacului al II-lea. Înăuntrul său nu există nici o urmă de mormânt, dar lângă ușa a fost găsit un prețios sarcofag de marmoră grea, că, care a fost atribuit sfârșitului veacului al III-lea. Este vorba de un Vibius Jolaus, secretar al Împăratului, care închină acest mormânt soției sale Ostorla Khelindonis, strălucitoare fiică a lui Ostoriu Evodian, consul desemnat și o califică „femeie exemplară, de incomparabilă castitate”.

Devenise tradiție faptul că corseleta nu se poartă decât la rochițele tiroleze. Ea se purta deasupra unor bluze albe vaporoză, în concediu, la munte mai ales, menținându-se întotdeauna în vechea formă a acelor tiroleze care impuseseră aceste jachete cu bretele. Astăzi acest laibăraș a revenit oficial la modă, suferind oarecare modificări cari îl fac cu atât mai dragă.

Cu aceasta asistăm la dezvoltarea unei noi linii a modei: ceea ce se va modifica cu adevărat, privit din punct de vedere al modei, sunt: mânecile, părți ale spatelui și partea din față a bluzei, care se vor lucra din alt material decât jacheta, sau din altă culoare, ori bretelele sau partea din față având deseori aerul de vestă, vor aduce un nou acord în simfonia modelelor în două culori.

Schulze Bibernell, de exemplu, cea mai elegantă casă de mode din Berlin, care dă tonul, arată în colecția sa pentru toamnă și iarnă o rochiță cu corseletă, pe care o denumește „Sugestie pentru rochițe de purtat la serviciu”. Corseleta avea spatele larg în cutie, iar în față un cordon din trei benți, care se duc la spate, se readuc în față și se închid cu nasturi, printr-o cataramă, sau se leagă pur și simplu, în față sau în spate, după gust.

Mai departe, am văzut bluze sport foarte simple, sau bluze cu mânecile largi, terminându-se în jos, strâmte. Iarși fermecătoare este rochița aceasta cu bretele, care ne vine din Viena:

Foile foarte largi, cutate și fronsate, sunt mărginite de un cordon, care termină în jos printr-un vârf subțire. Foile se închid de-a-lungul spatelui cu nasturi din stofă, care servesc mai mult de ornament decât că ar fi practici. Corsajul din același material cu foile, merge în față până sus pe gât; gulerașul sport al bluzei din jersey strălucitor se resfrânge deasupra acestui închipuit „Westover”.

La spate, însă, umerii se continuă în bretele care fac tot farmecul modelului, prin forma tinerească, pe care o au, pornind din umeri, late, și îngustându-se foarte mult până ajung să se încheie în nasturi pe cordon. Aceste bretele sunt dublate în afară de o bantă tricotată, care se pierde în răscoitura mânecii.

Dacă rochița este neagră, ea ne dă posibilitatea de a crea efecte colorate multiple, prin bluzele sau prin pălăriile care se poartă la ea.

Alt model de mantou pentru după masă

Bruma...

ce se lasă după un șir de zile calde, provoacă adeseori guturaiul. Deaceea:

Nici un cămin fără

ASPIRIN

IARNA PE FRONTUL DE EST

(PK). — Plouă fără încetare de zile întregi. Vântul suflă perdelele de apă deasupra întinsului dezolat. Norii vineți atârnă jos. La miezul zilei parcă e seară.

Toamnă în Răsărit.

În față, în primele tranșee ale poziției, începe o vreme insuportabilă. Foile de cort sunt leocă și nu mai pot apăra de apa care cade mereu din cerul lăsat jos. Cisma se afundă în noroi până la carâmb, se lipește strâns și nu jese decât cu greu pentru a face pasul al doilea. Uniforma, mantaua, casca sunt pline de clisa udă. Șuvoaie de apă curg fără oprire pe pereții tranșeeilor; întreg fundul șanțului este băltoacă; nu mai ajută nici șanțurile de scurgere, nici lemnele întinse ca podețe.

În leocă asta generală adăpostești pușca sub impermeabil, ca pe un copil. În țărâitul neconținut al ploii se aude deodată mișcare la obstacolele de sârmă ghimpată din „țara nimănui”. Fantome cenușii se deslășesc dela pământ, apar ca niște umbre strâmii în fașia luminoasă a gloanțelor trăsătoare: sunt bolșevicii! Un atac mare? Numai o patulă?

Mitralierele noastre încep să tăcănească, carabinele răsună sub ploaia de noapte care biciuie obraji. În momentele acestea nu mi simți oboseala, nu-ți mai dai seama că apa intră și roaie în mâneci și cisme. Înțepenesc picioarele adânc în mocirlă, te sprijini bine de peretele clisat al tranșeei și tragi!

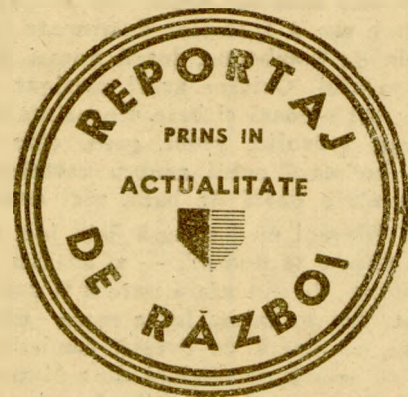
Bateriile inamice aruncă valuri de foc. Noroiul țâșnește din gropile făcute de proiectilele care se afundă în candescențe și sfârșind în pământul lichefiat. Morții nu-i pasă nici de ploaie nici de noroi. Nu-i pasă nici

de figurile mânjite, fără aspect omesc, din șanțuri și gropi.

La linia de sârmă ghimpată se aud numai gemete și oftături. Grenadele noastre de mână au închis gura inimicului. Ne ridicăm din tranșee, sărim afară și ne strecurăm printre mine în direcția gemetelor: sunt bolșevici răniți. Toată sălbateca lor încăpățănare li s'a sters de pe figuri; n'au rămas decât niște ființe înnebuite de spaimă. Le dăm ajutor, după ce ne îngrijim camarazii răniți.

Am ajuns din nou în lagărul nostru. Ne strângem unul într'altul, înghețați, uzi și sfârșiți de oboseală. Comandantul grupei se duce la sobă; bagă lemne, suflă în foc și așteaptă până când se aude duduul vesel al flăcărilor. Apoi trezește santinela care trebuie să intre în post, trimite celor care stau la mitraliere afară câte o cafea fiartă pe sobiță și se întinde apoi pe paie lângă oamenii lui.

Afară plouă mereu...

Tata, mama și mătușa Nadea nu s-a u-
casă. S'au dus la botez, la ofițerul
celea bătrân, care totdeauna călă-
rește un cal sur. Așteptând venirea lor,
Grișa, Ana, Aleoșa, Sonea și Andrei —
feciorul bucătăresei — stau în sufragerie,
în urul mesei, și joacă tombola. Drept să
spun, e timpul să se culce, dar ei nu pot
să adoarnă până când nu vor afla dela
mama lor ce fel era copilul, când l-au bo-
tezat și ce-au mâncat la ospăț. Masa lumi-
nată de o lampă atârnată, e înpestrită cu
numere, caji de nuci, cartele și bucăți de
geam. Înaintea fiecărui jucător stau câte 2
cartele și bucăți de sticlă pentru acope-
ritul numerelor. În mijlocul mesei lucește
o farfurioară cu gologani. Lângă ea un
măr neisprăvit, — foarfeci și o farfurie
pentru pus cojile de nuci. Copiii joacă pe
parale. Se montează câte o copeică. S'a în-
țeles că cine va înșela să fie imediat ex-
clus din joc și dat afară. Deosebit de jucă-
tori, nimeni altul nu se mai găsește în su-
fragerie. Guvernanta Agafia Ivanovna e
jos, în culme, și învață pe bucătăreasă să
croiască, iar fratele ei mai mare, Vasea —
elev într'a cincea liceală — stă culcat pe
capapeaua din salon.

Se joacă infocat. Cea mai mare pasiune
se poate ceti pe fața lui Grișa. El e un
băieș de nouă ani, cu părul tuns mărunț,
cu obraji rotunzi și buzele groase ca de
arap. E în anul preparator al gimnaziului
local și pentru aceasta se gocotește mai
mare și mai deștept ca oricare. Nu joacă
decât pe parale. Dacă în farfurioară n'ar
fi fost bani, de mult ar fi dormit. Ochi-
gorii lui căprui privesc cu neliniște și in-
vidie cartelele celorlalte jucători. Teama,
ca nu cumva să piardă, invidia și pofta de
bani, nu-i dau pace să șadă locului, să fie
liniștit. Se sucește la dreapta și la stânga,
ea și cum ar sta pe ghimpi. Dacă câștigă,
imediat se repede asupra banilor și-i pune
în buzunar. Surioarei lui, Ana, copilă de
8 ani, cu hărbia ascuțită, cu ochii sticloși,
de asemenea li este teamă ca nu cumva să
piardă. Bani înșă n'o prea interesează.
Numai amorul propriu o face să dorească
a câștiga. Cealaltă surioară, Sonea, cu că-
pușorul buclat și cu culoarea feței ca și a
celor mai sănătoși copii, ea a păpușilor
scumpe sau a figurilor desemnate pe cor-
netele de bomboane, joacă numai de dra-
gul jocului. Oricine ar fi câștigat, ea ră-
mâne tot voioasă și bate din palme râzând.
Aleoșa, grăsuț, greoi, geme câte puțin
și-și holbează ochii asupra cartelelor. El
u'are nicio poftă de bani, nici amor pro-
priu. Nimeni nu-l alungă dela joc, nimeni
nu-l silește să doarmă — și aceasta li este
de ajuns. Pe din afară pare a fi cam pros-
tănac, dar în inima lui e mare drăcușor.
Joacă nu doară de dragul tombolei, cât
mai cu seamă de dorința de a fi martor la
neînțelegerile inevitabile la jocuri. Li
place strașnic să vadă pe alții certându-se
sau bătându-se. De mult ar vrea dânsul să
se ducă într'un loc, dar nu părăsește
nici pentru o clipă, de teamă ca să nu-
fure cine-va sticlele, ori banii. De oarece
nu cunoaște decât unitățile și numerele ce
se termină cu zero, cele strigate i le aco-
peră Ana. Al cincilea jucător, Andrei —
feciorul bucătăresei, băiat slăbănog, mur-
dar, cu cămașa de stambă și cu o cruciuliță
de metal pe piept, stă nemiscat și gânde-
tor, privind cifrele. Perzaniile lui și căg-
figurile celorlalți, nu-l impresionează,
pentru că el e adâncit în aritmetica jocu-
lui, în filosofia lui neînțeleasă: sânt atâtea
cifre pe lumea asta, și nici una nu se poate
confunda cu celelalte!

Toți, pe rând, strigă numerele, afară
de Sonea și Aleoșa. Ca să se înlătu-
re încurcăturile, practica a stabilit
termeni și porecle speciale fiecărui număr.
Așa spre exemplu, 11 e poreclit de jucători

VIATA IN FAMILIE

O MĂEASTRĂ EVO- CARE A COPIILOR

DE

ANTON CEHOV

Pagini de duioasă
evocare a me-
diului cald al vieții
de familie, teme-
lia de bază a so-
cietății umane

NELINIȘTILE ȘI VISURILE COPILĂRIEI

„stăpânii”; 25 e numele „ca la poliție”; 77
„războiul” etc.

— Treizeci și trei! strigă Grișa, scoțând
numerele din căciula tutălui său. Stăpânii!
Cinciaprezece! Războiul! Ca la poliție!

Ana vede, că Andrei n'a acoperit pe 23.
Altă dată l-ar fi spus, dar acum, când ală-
turi cu banii din farfurioară stă și amorul
propriu, tace din gură.

— Douăzeci și trei! continuă Grișa;
saptesprezece! Nouă!

— A! Uite un gândac, un gândac! strigă
Sonea, trântind cu degetul spre masă. Văi!

— Să nu-l uideți — zice Aleoșa cu
vocea răgușită. Poate că are copilași...

Sonea se uită la gândac și se gândește
la copiii lui: ce fel or fi oare gândăceii
mititei?

— Struzeci și unu! Una! — continuă
Grișa, necăjit că Ana mai are încă două
numere, până să le completeze pe toate.
Șase!

— Tombola! Eu câștig! — strigă Sonea,
dând ochii peste cap și râzând cochet.

Fețele jucătorilor se schimbară.

— Să se verifice! zice Grișa, uitându-se
cu ură la Sonea.

Cu dreptul celui mai mare și mai deș-
tept, el are cuvântul hotărîtor. Ori și ce
ar cere, i se face. Multă vreme, cu mare
băgare de seamă, Sonea e controlată, și
spre marea nemulțumire a jucătorilor, se
constată că nu se făcuse nicio șmecherie.
Incepe alt joc.

— Dar ce-am văzut eri? zice Ana, ea și
cum și-ar vorbi sic-și. Filip Filipovici și-
ntors nu știu cum pleoapele și ochii i s'au
făcut roșii, strașnici, ca de drac.

— Și eu l-am văzut, — răspunse Grișa.

Opt! Dar la noi este un elev care-și
mișcă urechile. Douăzeci și șapte!

Andrei se uită la Grișa, stă puțin pe
gânduri și zice:

— Și eu pot să le mișc...

la'n mișcă-le!

Andrei începu să-și sucească buzele,
ochii, degetele și lui i se părea
că-și mișcă urechile. Răs general:

— Rău om mai este Filip Filipovici a-
cela — zise Sonea. — Eri a intrat la noi în
dormitor, iar eu eram numai în cămășui-
că... Și-mi veni așa nu știu cum!

— Tombola! — strigă dintr'odată Grișa
— repezindu-se numai decât asupra bani-
lor din farfurioară. Eu am câștigat! Con-
trollați dacă vreți.

Feciorul bucătăresei ridică ochii în sus
îngălbeni.

— Eu n'o să mai joc, șopti el.

— Pentru ce?

— Pentru că... pentru că nu mai am pa-
rale!

— Fără bani nu joc! zise Grișa.

Ca să se încredințeze și mai bine, An-
drei își mai controlă odată buzunarele.
Negăsind nimica, afară de fărâmituri de
pâine și un creion neascuțit, începu să
stămbe din buze și să clinească nervos.
Cât p'aci să plân...

— Am să pun eu pentru tine! zise So-
nea, înduiogată de suferințele lui Andrei
— Numai să mi-i înapoezi!

Banii s'au pus și jocul continuă.

— Mi se pare că sună, zise Ana, făcând
ochii mari.

Cu toții se opresc din joc și, cu gura
cască, privesc prin geamul întunecat. În
dosul lui se arată imaginea lămpii.

— Mi s'a părut...

— Noaptea numai la cimitir sună... zise
Andrei.

— Și pentru ce sună?

— Pentru ca hoții să nu intre în bise-
rică. Lor le este frică de clopot.

— Dar de ce intră hoții în biserică? în-
trebă Sonea.

(Continuare în pag. 10-a)

ANATOLE FRANCE

scriitorul cel mai iubit pentru tâlcul și ascuțimea scrisului său

Am văzut, zise Jean Marteu, judecători drepi. I-am văzut în pictură. Trecusem în Belgia pentru ca să scap de un magistrat curios, care ținea morții că am complotat cu niște anarhiști. Eu nu-mi cunoșteam complicității și nici complicității mei nu mă cunoșteau pe mine. Pe magistrat însă nu-l încrea atâtea lucru. Nimic nu-l încrea. Nimic nu-l „instruia” și el instruia mereu. Mania lui mi s'a părut primejdioasă. Trecui în Belgia și mă oprii la Anvers, unde găsi un loc ca bălat de prăvălie la un băcan.

Intr-o zi văzui doi judecători drepi într'un tablou de Nebuse, la muzeu. Făceau parte dintr'un soi care azi nu se mai vede. Vreau să spun că erau judecători ambulanți, din aceea care colindă satele călare, mergând agale-agale la pasul calului. Jandarmi, armați cu lănci și halebarde îi escortază pe jos.

Acești doi judecători, păroși și bărboși, poartă, ca regi din vechile biblii flamande, o pălărie ciudată și mărească ce seamănă și cu o scufie de noapte, și cu o diademă. Măntăile de brocart sunt cusute numai în flori. Bătrânul măiestru a știut să le dea un aer de gravitate, de liniște și de bună-tate. Părul li e lins și așezat, ca și ei. Cu toate astea, judecătorii de care vorbesc n'au nici scelaș caracter, nici aceeași doctrină. Unul ține în mână o hârtie și arăta cu degetul textul. Celalt, cu mâna stângă pe oblăncul șelei, ridică mâna dreaptă mai mult cu bunăvoință decât cu autoritate. Pare că ține între degetul cel mare și cel arătător un praf ce nu se poate pipăi. Și mișcarea asta îngrijată a mâinii, arată o gândire chibzuită și fină. Sunt judecători drepi amândoi, dar e vădit că cel dintâi dă mai mare preț celor scrise, celalt spiritului. Rezemat de bara ce-i desparte de public, îi ascultai vorbind. Cel dintâi judecător grăi:

— Eu mă țin de ce e scris. Intâia lege a fost scrisă pe piatră, în semn că va dura cât și lumea.

Celalt judecător răspunse:

— Orice lege scrisă e și învechită. Căci mâna scriitorului e înceată și spiritul oamenilor vioi, iar soarta lor schimbătoare.

Si acești doi bătrâni de treabă își urnară înainte sfătuirea lor înțeleaptă:

Intâiul judecător: — Legea e statornică.

Al doilea judecător: — În nici un mo-

Intâiul judecător: — Purcezend dela Dumnezeu, ea e neschimbătoare.

Al doilea judecător: — Produs firesc al vieții sociale, ea atârnă de condițiile mișcătoare ale acestei vieți.

Intâiul judecător: — E voința lui Dumnezeu, care nu se schimbă.

Al doilea judecător: — E voința oamenilor, care se schimbă necontenit.

Intâiul judecător: — Ea a fost înaintea omului și e mai presus decât el.

Al doilea judecător: — E făcut de om, schiloadă ca și el, și ca și el capabilă de îndreptare.

Intâiul judecător: — Judecătorule, deschide-ți cartea și citește ce e scris. Căci însuși Dumnezeu a dictat-o acelor care credeau în el: „Sic locutus est patribus nostris, Abraham et semini ejus un saecula”.

Al doilea judecător: — Tot ce e scris de cei morți va fi șters de cei vii, altminteri voința celor ce nu mei sunt s'ar impune celor care sunt încă, și atunci morții ar fi vii, iar viii ar fi morți.

Intâiul judecător: — Cei vii trebuie să asculte de legile orânduite de cei morți. Viii și morții sunt contemporani înaintea lui Dumnezeu. Moise și Cirus, Cesar, Justinien și împăratul Germaniei ne guvernează încă. Căci le suntem contemporani în fața Celui Veșnic.

Al doilea judecător: — Viii să-și ia legile de la vii. Zoroastru și Numa Pompiliu, când e vorba să ne învețe ce ne ie îngădui și ce ne ie oprit, nu prefuesc cât cărpaciul din Saint-Gudule.

Intâiul judecător: — Legile dintâi ne-au fost revelate de înțelepciunea nesfârșită. O lege e cu atât mai bună, cu cât e mai apropiată de această obârșie.

Al doilea judecător: — Nu vezi că se fac în fiecare zi alte legi, și că Constituțiile și Codurile sunt diferite după timp și după loc?

Intâiul judecător: — Legile noi, ies din cele vechi. Sunt aceleași ramuri ale aceluiaș arbore și pe care acelaș suc le nutrește.

Al doilea judecător: — Arborul legilor vechi zămislește un suc amar. Zilnic îl cîmpătește secura.

Intâiul judecător: — Judecătorul n'are să caute dacă legile sunt drepte. El n'are decât să le aplice drept.

Al doilea judecător: — Trebuie să vedem dacă legea pe care o aplicăm e dreaptă sau nedreaptă, pentru că, dacă o dovedim nedreaptă, suntem în măsură s'o aplicăm cu oarecare blândete.

Intâiul judecător: — Critica legilor nu-i compatibilă cu respectul cel i-l datorăm.

Al doilea judecător: — Dacă nu le vedem asprimile, cum am putea să le mai înduleim?

Intâiul judecător: — Noi suntem judecători și nu legislatori sau filozofi.

Al doilea judecător: — Suntem oameni.

Intâiul judecător: — Un om nu e în măsură să judece pe oameni. Un judecător, când judecă, leagănd tot ce e scris în

el. El se divinizează, nu mai sînte nici bucurie, nici durere.

Al doilea judecător: — Dreptatea care nu e dată cu dragoste de aproapele e cea mai crudă din nedreptăți.

Intâiul judecător: — Dreptatea este de săvârșită, când se ține de litera legii.

Al doilea judecător: — Când nu e spirituală, dreptatea e absurdă.

Intâiul judecător: — Principiul legilor e divin și urmările ce izvorăsc dintr'nsul, chiar și cele mai mici, sunt divine. Dar chiar dacă legea n'ar fi toată dela Dumnezeu, dacă ar fi toată dela om, încă ar trebui s'o aplici după cum e scris. Căci litera e fixă și spiritul schimbător.

Al doilea judecător: — Iar dacă arcedea toată dela om și se naște neroadă și crudă în slabele începuturi ale judecății omenești. Dar chiar de ar fi de o obârșie dumnezeiască, încă ar trebui să te ții de spiritul și nu de litera ei, pentru că litera e moartă și spiritul viu.

Cuvântând așa, cei doi judecători drepi descălicară și se duseră cu excoirtor la tribunal, unde erau așteptați ca să dea fiecăruia ce i se cuvenea. Căci, legați de un țărș sub un ulm înalt, se puseră la sfat. Calul întâiului judecător vorbi la început.

— Când pământul, zise el, va fi al cailor și negreșit că într-o zi o să fie al lor, căci vădit lucru, calul e ținta din urmă și scopul final al creațiunii), când pământul va fi al cailor și când vom putea să facem ce ne place, ne vom face legi ca și oamenii și o să ne îngăduim plăcerea de a întemnița, a spânzura și a stâlci pe semenii noștri. Vom fi ființe morale. Asta o să se cunoască după închisorile, spânzurațiile și unele tele de caznă, ce le vom înființa în toate orașele. O să avem și cri legimilor. Ce zici Roibule?

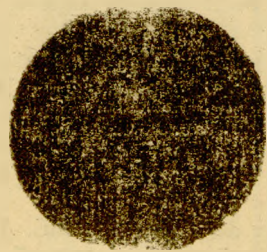
Roibu, care era calul celui de al doilea judecător, răspunse că el socotea că, de sigur calul e regele creațiunii și că nădăjduia că mai curând ori mai târziu o să vină și împărăția lor.

— Ascultă Bălane, adăugă, ei după ce vom zidi orașe, trebuie, cum spui și tu să orânduiim o poliție. Aș vrea atunci ca legile cailor să fie chevaline, adică vreau să spun favorabile cailor și pentru binele hîpie.

— Cum înțelegi tu asta Roibule? întrebă Bălan.

— Înțeleg cum e mai bine. Cer ca legile să chezășuiască fiecăruia cal partea lui o

(Continuare în pag. 10-a)

JUDECATORII...

O nuvelă de analiză sufletească brodată pe fapte obișnuite

VIATA IN FAMILIE

(Urmare din pag. 8-a)

— Nu știi de ce? Ca să omoare pe păzitori.

— Un moment de tăcere. Se privesc unul pe altul, un fior de frică le străbate corpul și jocul continuă. Data aceasta câștigă Andrei.

— Minte, zice răgușit Aleoșa.

— Nu-i adevărat, eu nu înșel!

Andrei se face palid, își strâmbă gura și poc o palmă lui Aleoșa. Aleoșa se scoală, se suie cu genunchii pe masă și cu răutate trage o palmă lui Andrei. Se mai petrece încă un schimb de palme și plânsul începe. Sonea, neputând să îndure grozăviile acestea, plânge și ea și în curând sufrageria se umple de țipete. Dar să nu credeți că jocul a încetat. Nu trec nici cinci minute și copiii se joacă și discută liniștit. Fețele lor sunt plânse dar aceasta nu împiedică râsul. Aleoșa însă e fericit: a provocat o neînțelegere.

În sufragerie intră somnoros Vasea, elev într'a cincea.

— Asta-i de nesuferit! cugetă el, uitându-se cum Grișa își pipăie într'una buzunarul în care sunau banii.

— Oare copiilor trebuie să li se dea bani? Și oare se cade să li se permită să joace la noroc? Bună creștere, n'am ce zice! Ah, e atât de nesuferit!

Dar copii joacă cu atâta plăcere, în cât chiar lui îi veni pofta să-și încerce norocul.

— Stați, și eu am să joc — zise Vasea.

— Pune banul.

— Indată, răspunse el, căutându-se prin buzunare. N'am niciun ban, dar iute-te am o rublă. Eu o să pun o rublă.

— Nu, nu... pune un ban!

— Proști mai sunteți! Apoi, rubla nu e mai mare ca un ban? zise liceanul. Cel care va câștiga îmi va da restul.

— Nu, nu se poate, te rog retrage-te!

Elevul dă din umeri și se duce în bucătărie să ia bani mărunți dela servitoare. Nici acolo însă nu găsește gologani.

— Atunci schimbă-mi, îi spuse lui Grișa, după ce se întoarse din bucătărie. Îți voi plăti zărăfia. Nu vrei? Atunci, vinde-mi pentru o rublă, zece capeici.

Grișa privește neîncrezător pe Vasea: dacă nu cumva e o înșelăciune ori bătae de joc.

— Nu vreau — zise Grișa — ținându-și buzunarul cu amândouă mâinile.

Vasea se supără, îi certă, numindu-i proști și capete seci.

— Vasea, eu am să pun pentru tine, zise Sonea. — Stați.

Liceanul se așază pe un scaun și-și pune înaintea două cartele. Ana strigă numerele.

— A căzut un ban! zise Grișa răspicat. Stați.

Au dat lampa jos și cu toții caută paraua sub masă. Pe jos coji de nuci, bucățele de hârtie, dar banul nu se găsește. Vasea zmulge lampa din mâinile lui Grișa și-o pune la loc. Grișa continuă să caute pe întuneric.

În sfârșit se dă de urma banului. Jucătorii se așază lângă masă și vor să continue jocul.

— Sonea doarme! — zise Aleoșa.

Sonea, cu capul buclat așezat pe brațe, doarme dulce, adânc, fără griji, ca și cum ar fi dormit de câteva ceasuri. Până când să se găsească paraua, dânsa adormise fără veste.

— Du-te de te culcă în patul mamei! îi zise Ana. Du-te!

Toți o conduc dintr'odată și, peste vreo cinci minute, așternutul mamei prezintă un tablou nostim. Sonea dormea. Lângă dânsa horăe Aleoșa. Cu capul la picioarele lor dorm Grișa și Ana. Alături de aceștia, ca să le țină de urât, sta lungit și feciorul bucătăresei — Andrei. — Lângă dânsii, zac banii, care până la un joc viitor, și-au pierdut însemnătatea.

Noapte bună!

JUDECĂTORII...

(Urmare din pag. 9-a)

nutreț și locul lui în grajd; și să fie îngăsezonului. Căci vreme e de ajuns pentru toate. Vreau în sfârșit ca legile neamului să fie în conformitate cu natură:

— Nădădușesc, răspunse Bălan, că legiuitorii noștri vor merge cu mintea ceva mai departe decât tine, Roibu. Ei vor face legi sub inspirația calului ceresc, care a creat pe toți caii. El e nemărginit de bun pentru că e nemărginit de puternic. Puterea și bunătatea sunt atributele lui. El a destinat făpturile sale să îndure frâul, să tragă hăturile, să simtă pintenii și să crape sub lovituri. Vorbești de iubire, tovarășe: el a vot ca mulți dintre noi să fie jugăniți. Așa a fost porunca lui. Legile trebuie să păstreze această ordine slăvită.

— Dar ești sigur, prietene, întrebă Roibu, că relele acestea vin dela calul ceresc, care ne-a creat, și nu numai dela om, fătura lui superioară?

Oamenii sunt miniștrii și înșerii calului ceresc, răspunse Bălan. Voința lui se arată în tot ce se întâmplă. Ea e bună. Dacă ne vrea răul, e pentru că răul e un bine. Trebuie dar ca legea ca să fie bună, să ne facă rău. Și în împărăția cailor vom fi hârțuiți și chinuiți în toate felurile, prin edicte, hotărâri, decrete, sentințe și ordonante, să facem pe placul calului ceresc.

Se vede, Roibule, adăugă Bălan, se vede că ai un cap de măgar, dacă nu înțelegi atâta lucru că calul a fost pus pe lume ca să sufere, că dacă nu suferi merge de-a'n-doasele față de cum îi e menirea și că, calul ceresc își întoarce capul de la caii fericiti!

DRUMUL CRUZINIC

(Urmare din pag. 5-a)

Trebue să ai totuși noroc pentru ca să descoperi portul străvechi al locuitorilor din aceste regiuni înalte. Portul a dispărut din pricina bolșevismului care și-a întins opera distrugerii și aci. Ceea ce poți încă admira aci e chipul mândru și sălbatic al oamenilor. A trecut de mult vremea Abrecilor, acei mari bandiți ai Caucazului, care aveau aci cele mai bune condiții pentru viața lor de jaf și haiducie.

În spatele gării Terekului, ating înălțimea de 2345 m. a trecătorii. Spre Miazăzi priveliștea e mai vie și mai prietenoasă decât în spate spre lanțul de munți și spre Kasbec. Coastele munților sunt acoperite cu păduri. În multe locuri drumul coboară vijelios, ducându-se prin fața unor biserițe romantice, pe jumătate dărâmate, având clopotnițe frumoase. — toate provenind de pe vremea vestitei regine a Georgiei, Tamara. Dacă poposește cineva într'un sat, vei găsi grădini curate și căruciumi bine întreținute. În casă vei auzi țărani cari cântă, în fața vinului roșu, cântece melancolice, sau fete care acompaniază aceste cântece.

Pe partea sudică a muntelui se află Pazanur la o latitudine de 1.000 metri, în mijlocul unor grădini întinse. Ruinele cetății ne amintesc că odată a fost aci reședința domnească. Heraklin II a avut aci ultimul lui refugiu până când, în vârsta de 90 de ani se coborî încăodată în via, recucerind dela perși ținutul Tiflisului. Aceste ruine din văile Caucazului pot reconstitui aproape toată istoria Georgienilor și a atâtor zeci de popoare cătărate pe nesfârșitele plaiuri ale munților. Drumul dela pasul Dușetului duce prin valea Aragwa, pe malul căreia, la revărsare se află Mzehet vechia capitală a Georgiei. Aci au avut reședința aproape 2.000 de ani regii uneia din cele mai vechi dinastii pământene, până când — contra tuturor convențiilor — au fost alungați de către țări. Catedrala adăpostește mormintele regilor.

De partea dreaptă a râului Kura, se continuă ultima bucată a marelui drum, spre Tiflis. Se deschide o regiune complet nouă — câmpia dintre Caucazul Mare și Caucazul Mic — în care strălucește bogăția vegetației subtropicale.

CE CUPRINDE

ALMANAHUL MARIANEI

Sute de rețete consacrate frumuseții feminine, sfaturi practice pentru uzul tuturor, aspecte inedite ale femeii în război, multiplele preocupări feminine, fericirea în cămin, cuvinte adresate bărbatilor, reportagii, anchete, studii, iată o parte doar din vastul cuprins al

ALMANAHULUI „MARIANA”,

care va apare în curând, și care este sinteza a tot ce s'a scris mai bun și mai nou în ultima vreme. Almanahul „Mariana” va fi călăuza, îndrumătorul femeii moderne, va fi prietenul de toate zilele, nedespărțit și credincios. Un mănunchiu de scriitoare talentate au colaborat la acest volum, la care s'au adăugat și o cuprinzătoare rubrică de modă, gospodărie, horoscop, întocmit pentru tot anul. Nu pierdeți din vedere:

ALMANAHUL „MARIANA”

prietenul femeilor.

UN CAMPION OLIMPIC

— Este frumos războiul făcut cu o mașină ca asta — a spus surâzând un căpitan din regimentul de cavalerie, coborînd de pe bicicletă și așărind spre automobilul nostru, oprit pe șoseaua Avdejevskă — frumos și comod, nimic de spus.

Acesta era celebrul polișportiv, căpitanul Silvano Abba.

Printre arbori se vedea în depărtare oamenii călărind într'un maneaj improvizat aci, și se auzeau comenzile instructorilor. În mijlocul acestei agitații se afla un căpitan cu fața limpede și cu părul auriu, cu doi ochi pătrunzători, cu o înfățișare autoritară și hotărîtă, cu un glas răspicat, cu tonul incisiv, înălțat pe un piedestal care slujise drept soclu unei statui a lui Stalin, supraveghea și comanda întreg acest câmp de exerciții. Rar mi-a fost dat să văd un comandant mai autoritar și cu mai mult simț pedagogic.

— Căpitanul ăla de acolo este Abba — mi-a spus sublocotenentul Bussoler.

M'am împrețenit cu el mai târziu. Era de o gentileță impecabilă, avea o atitudine domnească, aproape rece, atât era de austeră și de rezervată. Când ne-am cunoscut mai bine vorba sa proaspătă și tinerească a desghetat rigiditatea raporturilor convenționale. Mi s'a părut că era gelos pe profesia sa de ofițer, pentru ca să nu spun de a postolatul său de cavalerist. Era unul din cei mai buni cavaleriști ai regimentului și un viteaz luptător în războiul din Rusia, după cum fusese în cel din Spania. Cu toate acestea — lucru cu totul rar printre ofițeri călăreți — cu mine n'a vorbit niciodată despre cai, despre concursuri, despre obstacole, etc.; nu m'a dus niciodată să văd grajdurile și nu mi-a pomenit de nici una din secțiunile la care participase în chip strălucit în Rusia de pe urma căreia a fost decorat cu înalte distincții, și nici de campania din Spania de unde s'a întors cu o Medalie de Argint pentru Virtute Militară. Dintr'o discreție și un respect pentru ceilalți oameni el nu înțelegea să mi vorhească despre lucruri care ar fi putut să mă plătească.

Era un călăret impecabil. Imi amintesc, ca și când s'ar întâmpla acum, când l'am văzut învingătorul unuia din acele parcursuri cu ob-

— Este frumos războiul făcut cu automobilul! — a repetat Abba.

— Frumos este să faci războiul călare — am răspuns noi — marșurile sunt cavalcade, luptele devin un zhor vijelios, o cursă îmbătătoare și nu o chinuță alunecare pe pământ ca pentru infanterist. — Și așa am continuat cu argumentarea noastră.

— Voi, cavaleriști, — a intervenit sublocotenentul Bussolero — vă pe treceți timpul călare, și calul, animal nobil și generos, nu vă face niciun necaz. Este frumos să faci războiul călare și nu pe aceste ciudate automobile! (fîrește că priete,

surăsul sau puțin acid, aproape metalic, îi desvăluie toți dinții săi frumoși.

Nu, scumpe Abba, adevărul este că noi nu știam absolut nimic. Datoria noastră de cronicari este de a înregistra faptele care se întâmplă. Astfel, la un moment dat vom înregistra, în sfârșit, și sosirea cailor pe care îi așteptam cu atâta nerăbdare, astfel, la un moment dat, vom înregistra mult așteptatul de fine ordin de înaintare, reluarea contactului, începerea luptelor pe nesfârșita frontieră da vrăjmașe și minata câmpie rusească. Și regimentul „Savica” și grupul lui Litta Modignani

Tocul rezervor Pelikan

cadoul Dr.

RĂZBOI FĂCUT CU AUTOMOBILUL

stacole pe care colonelul Bettont — alt călăret cu renume internațional — organiza regulat pentru a menține antrenamentul ofițerilor săi. Il revăd călare pe infocatul său cal, prezentându-se înaintea generalului pentru a lua premiul. Atlet și călăret perfect, învinsese ca un adevărat campion ce era, cu ști, cu îndemânare în cel mai scurt timp, și cu un parcurs nent. Își purta calul peste obstacole cu același elan, cu aceeași elasticitate, cu aceeași pricepere cu care își adjudecase campionatul de pentathlon la Olimpiada de la Berlin.

nostru glumea pentru că cu toții ne dădeam seama bine cât de greu este războiul pentru cavaleriști, și mai ales în Rusia).

— Foarte bine — a încheiat Abba — să ascultăm mai bine ceea ce ne spun domniile ăștia ziaristi, care se plimbă pe la înaltele comandamente. Ce mai este nou? Când începe din nou întrecerea? Când ne sosesc alți cai din Italia?

Noi, firește, știam tot atâta ca și ei. Dar ei nu credea.

— Tac chitic corespondenții ăștia de război, își dau niște aere cu noi biete oștași oarecari — și deodată

(alt erou căzut) ca și escadronul tău, Abba, se vor desfășura pe stepe plină de colb, mergând în marș și noapte, într'un marș istovitor când peste colb, când peste noroi sau peste băltoace, și printre toate vrășmășiile stepei nerodnice: zi și noapte călare, neconținut luptând vei înainta atât de mult până când te vom pierde din vedere. Și într-o zi vom fi nevoiți cu durere să înregistram și întâia știre a căderii tale: cădere într'una din cele mai epice șarje pe care le-a dat cavaleria în

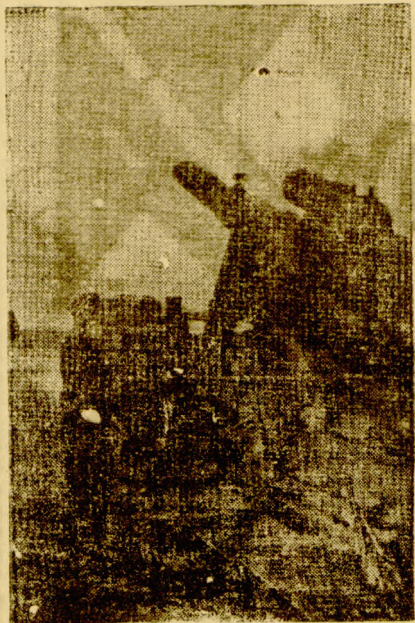
(Continuare în pag. 14-a)

COMANDANT PE FRONT

Istorisirea celei mai mari șarje din acest război

J E R T F A . . .

Ero smul a cinci tineri studenți italieni înrolați pe frontul de răsarit

Mortier german de acțiune mdeva în răsărit

Sunteam cinci fasciști care am făcut marșul asupra Romei, în acest regiment și foarte mulți tineri ai Lictorului. Ei rolesc în preajma noastră cu dorința de a căpăta învâlminte dela noi, dar s'au dovedit a fi în stare să dea tuturor o pildă de entuziasm, de credință și de frumusețea gestului. Am întâlnit zilele trecute un student grav rănit într'un post de prim ajutor, care a declarat înainte de a muri: „Nu-mi pasă că mor. Mai am doi frați în Rusia care vor ști să mă răzbune. Trăiască Italia! Trăiască Ducele!”

Intâlniri cu acestea nu sunt atât de rare pe cât s'ar pare. Într-o zi am avut prilejul să vorbesc cu un sublocotenent de artilerie, ofiter de legătură cu unitatea noastră. Era foarte tânăr, surăzător:

— Ce faci în viața civilă?

— Sunt student în inginerie la Bologna.

— De ce nu te-ai dus să dai examenele?

— Le voi da pe urmă. Acum avem de lucru aci. Examenele de aci sunt mai grele.

Prin această frază din urmă el cânta aproape să se scuze pentru faptul de a nu fi dat examenele. Răspunsul acestui tânăr artilerist mi amintește de ceea ce s'a întâmplat înainte de a intra în acțiune. A sosit o circulară atunci care îndemna studenților să se întoarcă în Italia pentru examene. Cu toții doresc să-și vadă părinții și poate voluntarii mai mult decât ceilalți.

Numai într'un singur regiment de bersaglieri studenții cu dreptul de a pleca erau 17, aproape toți sau sub-ofițeri care așteptau să fie înaintați la gradul de sublocotenent. Cu toți au refuzat să se bucure de acest drept. Iarna grea rusească trecuse iar vara venea cu perspectiva unor noi lupte, a unor noi prilejuri de a dovedi credința și vitejia lor. Această hotărâre, luată cu simplitate ilustrează de minune cele două ștersături trase pe cuvântul „carte” de pe antetul revistei universitare italiene intitulată, după cum se știe: „Libro e moschetto”. Nu era deci o simplă manifestare tinerească de entuziasm, ci programul vieții noi în care intrau să lupte pentru gloria patriei.

În 1926 Arnaldo Mussolini spunea: „Italia nu are granițe geografice, ci se întinde în regatul spiritului, Italia dăruiește, într-o cinstea căminilor, necentenit eroi”. Tinerii Lictorului din Rusia, și n'au fost numai cei 17 bersaglieri, n'au vrut să desmintă pe maestrul lor de mistică fascistă. Dacă s'ar repara aceste astăzi printre tinerii fasciști, ar putea să spună pe drept cuvânt: „Ducele a avut și de data aceasta dreptate. Materia care a fost vreme de un veac obiect de închinăciune pe altare, a fost înlocuită astăzi de spirit, de spiritul care va birui totuși”.

N'am să uit niciodată vizita făcută răniților din regimentul meu. Spitalul de câmp era instalat într'una din vilele principilor Orlov, o clădire cu o fațadă arătoasă, dar cu niște încăperi întortochiate și improprii. În vreme ce treceam prin fața unei săli, aud că cineva mă strigă. Un rănit care se ridică în capul oaselor să-mi poată face semn cu mâna. Este foarte palid și slăbit. Nu-l recunosc, căci este dintr'un alt regiment de bersaglieri, scump și acesta inimii mele, căci în cadrele lui am petrecut momente înălțătoare din viața mea. Tânărul mă strigă încă odată și îmi explică:

— Am fost cu Dumneavoastră în Albania. Sunt M. Am urmat cursul de voluntar pentru studenți la Pola. Acest curs era condus de colonelul nostru, eroul Calase.

— Dar ce cauți aci, l-am întrebat.

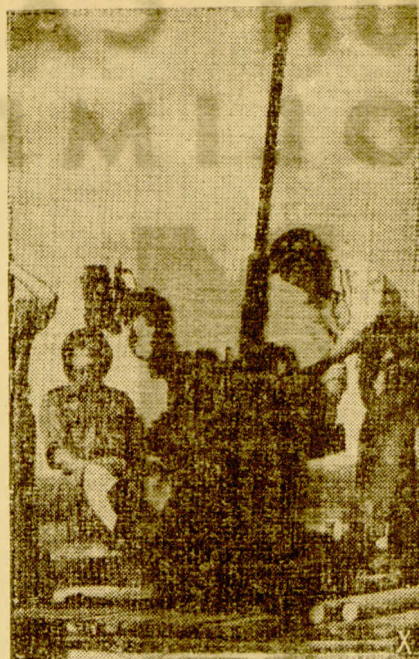
— Mi-am făcut și eu datoria ca și camarazii mei — mi-a răspuns simplu ca un dezmăt tânăr al Lictorului.

— Nădăjduse că nu ești rănit grav.

Îmi arată, după ce dă pipoma la o parte, spre picioare, îi lipsea cel stâng. Și ca și cum ar fi vrut să mă consoleze el pe mine, a arborat o expresie de înțelegere, de satisfacție și de optimism: Tot noi învingem, asta nu înscămină nimic. Eu sunt cel care am făcut cel mai puțin pentru țara mea.

Cu acest spirit, studentul dela Institutul Coloniei din Napoli a primit războiul i-a adus-o pe când se afla la datorie. Socotind această vătămare ca un semn de noblete.

Dacă nu mi s'ar fi părut prea melodramatic, ar fi repetat gestul

O baterie antiaeriană în stare de alarmă

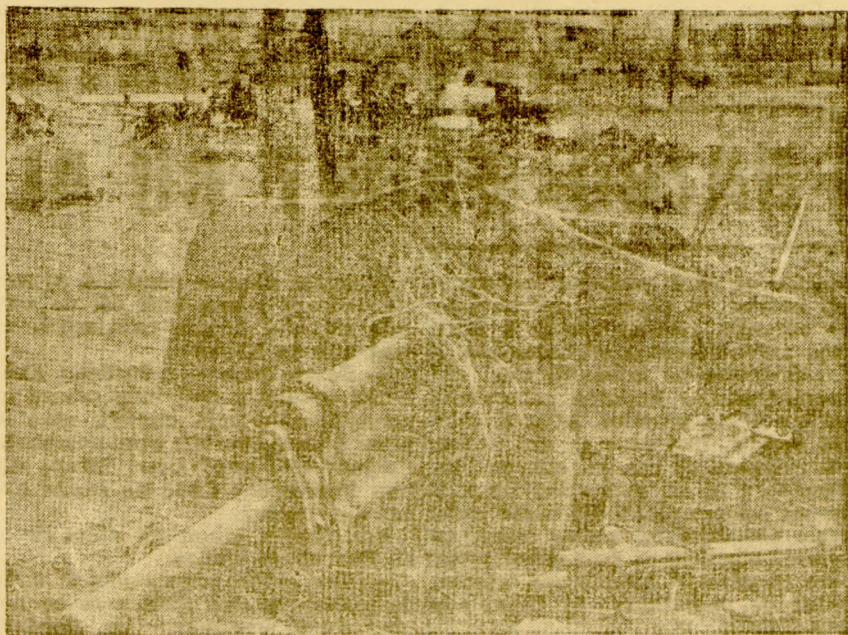
și cuvintele căpitanului din „Cuore” al lui Edmondo de Amicis, în fața micului erou: „Eu nu sunt decât un căpitan. Tu ești un erou”.

M'am mulțumit să-i strâng bărbătește mâna, ca să-mi ascund emoția. Eșind l-am mai privit odată. El îmi făcea vesel cu mâna, ca și cum ar fi avut amândoi mădularele neatinse.

„Scopul lui Timoscenko de a obține ca de pe frontul dela Stalin-grad să fie laate forțe, pentru a face față ofensivei declanșată în sectorul italian, a dat greș. Italienii s'au îngrijit singuri să pună o stavilă hotărâtă inamicului, fără ca o singură divizie germană să fie sus-trasă de pe câmpul de bătălie”.

Prin aceste cuvinte rostite de comandantul german, sub ordinile căruia luptă trupele italiene, întreaga trudă a ostașilor italieni este preamărită, cum numai ostași știu să preamărească cu simplitate și cu adevăr. Solemnitatea împărțirii Crucilor de Fier și al medaliilor pentru Virtutea Militară Corpului de armată comandat de Messe, care astăzi, dintr'un corp de expediție, s'a prefăcut într'o adevărată mare armată, șade sub semnul acestor lapidare cuvinte.

Generalul Messe preamărește vitejia soldatului italian, aportul pe care armata italiană îl aduce celeia germană. Generalul comandant german a ținut să înmăneze personal Crucile de Fier vitejilor italieni. Tinerii Ducelui pe măsură ce primeau înaltele distincții scriau, prin conținutul motivărilor, decorațiilor istoricul uneia din cele mai mari bătălii pe care o cunoaște istoria, și care încununează ca lauri noi, de glorie armata italiană. Din aceste simple și lapidare motivări, se putea citi destinul, menirea, noi, generații a Lictorului, care a știut să închine orice simțământ înaltelor comandamente ale spiritului.

Ce a mai rămas dintr'unul din aeroporturile Stalingradului

O spovedanie tragică

TALENTUL

Pictorul Egor Savici, care locuiește în vila ofițereșei văduve, șade lungit în pat, cuprins de melancolie. O dămineață răcoroasă de toamnă. Nori greoi, diformi, acoperă peste tot cerul; vântul suflă rece, înțepător, iar copacii plângând jalnic, se apleacă toți în aceeași parte. Se vede cum în aer și pe pământ, se învârtesc în rotogoale frunzele uscate. Adio, vară!

Acastă tristete a naturii, privită cu ochiul unui pictor, avea farmecul poeziei sale; dar Egor Savici n'avea chef de poezie. Pe dânsul îl consuma urâtul și-l liniștea numai gândul că mâine nu va mai fi în vila aceea. Patul, scaunele, mesele — toate acelea erau încărcate cu perne, plapome moto-lolite, coșuri. Odiile nu erau măturate, dela ferestre se luaseră perdelele de pânză. Mâine vor pleca la oraș!

Văduva — proprietărea — nu e acasă. S'a dus să tocmească câteva care, ca să ducă bagajele a doua zi. Fiica ei, Catea, fată de 20 de ani, folosindu-se de lipsa mamei, de mult se afla în camera tânărului pictor. Mâine, artistul va pleca, iar dânsa are să-i spună multe, multe. Ea vorbește, vorbește mereu și simte că n'a spus nici a zecea parte din ce avea să-i spună. Cu ochii plini de lacrimi, cuprinsă de dor, privește capul pleșos al pictorului. Și Egor Savici era pleșos până la nerușinare, pleșos ca o fiară.

Pleșelele aflău până la umeri, barba creștea pe gât pe fălci, pe după urechi; ochii îi sunt ascunși sub sprâncenele dese, alăt de încălcite, că dacă ar fi căzut pe ele vreo muscă, sau vreun gândac, toată viața lor n'ar fi putut să se descurce. Egor Savici asculta pe Catea, căscând. Era obosit. Iar când Catea începu să sughițe de plâns el o privi încruntând sprâncenele, își șterse nasul și-i zise cu voce răgușită, tărăgănată:

— Eu nu pot să mă însor.

— Și pentru ce? îl întrebă Catea încetinel.

— Pentru că pictorul, și în genere, omul care trăiește pentru artă nu trebuie să se însoare. Pictorul trebuie să fie liber.

— Și eu ce neajuns v'as putea face, Egor Savici?

— Eu nu vorbesc numai pentru mine, ci în general... Scriitorii și pictorii renumiți, nu se însoară niciodată.

— Și deoastră veți fi celebru; înțeleg prea bine, dar puneți-vă și în situația mea. Eu mă tem de marea... Dânsa e serioasă, artă-goașă. Îndată ce va afla că nu mă veți lua pe mine, ci numai așa, are să mă bată. Și vai de mine! Și pe lângă toate astea, nici chiria n'ar plăti-o!

— Ei, luați-ți dracu de chirie am să plătesc...

Egor Savici se scoală și începe să se plimbe prin cameră.

— Deraș putea să plec în străinătate! zise el.

Și pictorul începu să povestească, că nimic nu-i mai ușor, decât să plece în străinătate. Îi este de ajuns să facă un tablou și să-l vândă.

— Se înțelege! afirmă Catea. Dar pentru ce atunci toată vara n'ar pictat nimic?

— Oare se poate lucra în hababura asta? — zise supărat pictorul. Și unde ar fi putut găsi aici un model cumsecade?

Jos parcă sub podele, cineva bătea strasnic în ușă. Catea, care în fiecare moment aștepta venirea mamei sale, se scoală și fuge. Pictorul rămâne singur. Multă vreme se plimbă prin cameră ocolind mesele și bagajele de prin casă. Aude cum văduva trăneste blidele și cum ocărăște pe sătenii care-i cer câte 2 ruble de car. De ciudă, Egor Savici se duse lângă dulap și multă vreme își găsi de lucru pe lângă sticla cu rachiu.

— Uf, luați-ți dracu! — aude el, cum văduva certa pe Catea. — Mai bine crăpai!

Pictorul mai bău un pahar de rachiu și norul întunecat din sufletul lui se însenină încetul cu încetul și simțea că parcă în burtă i-ar râde toate măruntaiele. Cade pe gânduri... Închipuirea îi înfățișază ca o mare celebritate. El nu poate încă să-și clarifice viitorul, dar dânsul vede bine cum ziaarele scriu despre el, cum prin toate prăvăliile se vinde portretul lui, cu câtă invidie îl privesc prietenii. Se trudește să se înfățișeze într'un salon bogat, înconjurat numai de admiratoare; dar închipuirea îi înfățișază ceva întunecat, confuz, ca unuia care niciodată în viața lui n'a văzut vreun salon; închipuirea nu-i aduce nici admiratoare drăgule, pentru că afară de Catea, din copilăria lui n'a cunoscut nicio admiratoare, nicio fată cumsecade. Oamenii, care nu cunosc viața, de obicei și-o închipuiesc după cele ce au cettit; dar Egor Savici n'a cettit nimic; s'apucase și el odată să citească pe Gogol, dar la a doua pagină adormi...

— Nu arde, luați-ți dracu de samovar! strigă văduva undeva jos. — Catea, adu-mi carbuni!

Pictorul visător, simte nevoia să împărășească cuiva speranțele și visurile sale.

Se coboară în bucătărie unde, în fumul samovarului, pe lângă soba înegrită, defecau văduva și Catea. Aici se așază pe scaun lângă o oală mare și începu:

— Bine-i să fi pictor! Unde vrei, acolo te duci; ce vrei, aceea și faci. La slujbă nu mă duc, nu... N'am tat ceva?

**O PALPITANTĂ NUVELĂ
SCRISĂ CU NERV ȘI FANTEZIE**

Reumatism

Durerea încetează când SLOANS pătrunde în organism

De cincizeci de ani Sloans a devenit renumit prin alinarea adusă durerilor reumatice. Câteva picături de Sloans, aplicate cu vârful degetelor pe locul dureros, ajută organismul în lupta sa contra durerilor. De îndată ce Sloans este aplicat, o căldură binefăcătoare pătrunde în țesuturile dureroase, Sloans accelerează circulația sângelui și înlătură astfel congestia. Foarte curând veți simți o ușurare și durerea va înceta.

**Aici vă doare?
Aplicați imediat SLOANS!**

De 30 de ani Sloans a devenit renumit grație proprietății sale de a înlătura durerile.

Aplicați imediat Sloans pe locul dureros dacă vreți să scăpați de REUMATISM, LUMBAGO, SCIATICĂ, NEURALGII, DURERI DE ȘALE, LUXAȚII, JUNGHIURI, RĂCELI, DURERI MUȘCHIULARE ȘI NERVOASE.

Cumpărați chiar astăzi o sticlă de Sloans Liniment. Se găsește la toate farmaciile și drogheriile.

SLOANS INLĂTURĂ
liniment DUREREA

nici superiori, nici inferiori. Sunt singur stăpân pe mine. Și pe lângă toate acestea sunt de folos omului.

După masă, Egor Savici se duse să se „odihnească”. De obicei doarme până pe „nserate”; de data asta însă, puțin după ce adormise, simte că cineva îl trage de picior, și că-l strigă bațjocoritor pe nume. Pictorul deschide ochii și vede pe colegul său Ucleichin peisagist, care călătorise toată vara prin gubernia Kostromsk.

— Aha! pe cine văd?, făcu vesel Egor Savici.

— Încep străngerile de mână. Întrebările:

— Ei, ai adus ceva?

Cred că ai măzgălit vreo suflă de studii? zise Egor Savici, privind pe Ucleichin cum își scoate lucrurile din geamantan.

— O — da... am făcut câteva lucrări... Dar tu cum stai? Ai pictat ceva?

Egor Savici se suit pe pat și, înroșit la față, ia de pe perete o pânză întinsă pe o ramă, plină de braț și păienjenis.

— Uite... „O fată la fereastră, după ce s'a despărțit de logodnicul ei”... zise el. În trei sedințe. Mai am încă mult de lucru.

Tabloul înfățișa pe Catea stând la fereastră; în dosul ferestrei, mese, loc gol. Lui Ucleichin nu-i plăcu tabloul.

— Hm... Mult aer și expresie aleasă, zise el. — Dar... prea multă lumină...

Pe scenă apare și sticla cu rachiu.

Seara vine la Egor Savici colegul și vecinul său Costilev, pictor de tablouri istorice, om de 35 ani, care de asemenea e un începător talentat. Acesta e pleșos, poartă bluză și guler à la Shakespeare; ținuta corectă. După ce și-a băut rachiu, încruntă sprâncenele și se plânge că-i doare pieptul.

Totuși cedează stăruințelor colegale și mai bău un pahar.

— Mie, fraților, mi-a trântit ceva prin cap, zise el cam cheflui. Aș vrea să reprezint pe de-o parte pe Neron, Irod, Dioclețian sau pe orice alt nătărău de felul acestora, iar pe de altă ideeă cristianismului... Pe de-o parte Roma, iar pe de altă pricepeti, cristianismul... Aș

(Continuare în pag. 14-a)

TALENTUL

UNUI CONVOI AMERICAN

Harta liniilor de comunicație anglo-americe și zona atacurilor submarinelor Axei (săgețile)

(PK). — Urechile vajale încă de zădărniciu motoarelor vionului nostru au 88. În fața ochilor mai scântează încă hora de foc către care năvăleau în picaș, gurile incandescente ale antiaerianei de pe vasele de luptă grele și mijlocii care însoțeau convoiul.

Era la Alger; mai mult de șapte săptămâni ne-am legănat în văzduh, stârnați de băerile cerului. Era primul atac asupra convoiului anglo-american despre care avioanele noastre de recunoaștere anunțaseră că este cel mai mare din toate câte au părăsit până acum Gibraltarul. Este al patrulea convoi punit de englezi. Dar se deosebește de celelalte prin participarea trupelor americane și prin faptul că aceste trupe au întreprins o agresiune asupra teritoriului francez din Africa de Nord.

Am mai executat noi un atac la nivelul Algerului împotriva unui convoi englez. A fost prin August, anul acesta. Dar pe atunci convoiul plutea cam în mijloc, între Baleare și tărâmul nord-african. De data aceasta se găsește în apropierea coastei, în raza de vizibilitate a acesteia. Chiar și vasele de luptă și crucișătoare de care este vorba în atacul nostru de astăzi navighează în apropiere de tărâm.

Ca număr acest convoi depășește pe toate de până acum. Din clipa când primele unități germane de picaș și avioanele italiene au început jocul cu convoiul, nu l-am mai pierdut din ochi nici o secundă.

Când m decolat, deasupra Siciliei albastrea bolta limpede și transparentă a cerului sudic, dar mai târziu vederea a fost aproape închisă de norii albi și strălucitori împinși de vânt deasupra imensei oglinzi a mării. Către seară, seara în care se ordonase atacul, vizibilitatea a devenit și mai rea. Desupra apei se așternuse o pătură lăptoasă-cenușie. Atacul devenea extrem de greu. Nu-

mai gurile de foc ale tunurilor de antiaeriană ne indicau obiectivele.

Pilotul nostru ține năntă strâns, înaintând hotărât. Apoi a pornit spre adânc, deasupra căii întă. Câteva secunde mai târziu bombele căzură, avionul redresă în ultima clipă pentru a scăpa teafăr din iadul deslănțuit de antiaeriană.

Târziu, după luptă, stăteam de vorbă la postul de comandă al unității și înregistram rezultatele obținute. Neînșteia și încordarea din ultimele zile s'au dus. Am executat primul atac!

UN CAMPION OLIMPIC

(Urmare din pag. 11-a)

decursul acestui război, cu prilejul uneia din acele șarje care vor rămâne nu numai printre cele mai luminoase acțiuni ale regimentului tău, dar și printre cele mai glorioase fapte ale armiei tale. N'am vrut să credem că tu ai căzut. Acum însă glasul undelor și cel al stovelor au dat de veste oficial tuturor de căderea ta, Abba, în iureșul epic și luminat de flăcări ale șarjei în fruntea căreia ai pornit cu impetuosul tău escadron, lovind cu spada ta de luptător de legendă hoardele inamice.

Pare că ieri stăteai sprijinit cu un braț pe biceletă și cu celălalt pe portiera automobilului nostru, în mijlocul unui grup de subalterni — (dintre ei Ragazzi a căzut cu Litla și cu fine, Bussolero este rănit, Com-pagnoni a câștigat Medalia de Argint și Crucea de Fier). — Ne pare ca ieri că ne spuneai, pe șoseaua Avedejevka, sub un apus care stărneste dorul ca acel al Rusiei, privind distrat trecerea blondelor barjiniex: — Este frumos războiul tău, cut cu o mașină ca asta...

ALESSANDRO CAMURI

Incepând cu Eva — mama noastră a tuturor femeilor — și sfârșind cu timpurile de față, trecând prin avalanșa de mătăsurii grele și somptuoasele brocarde, ajungând la timpurile de față, la mătasea artificială și lână sintetică, moda a evoluat mereu.

ALMANAHUL „MARIANA“

care va apăre în curând, se ocupă de noua modă de iarnă și de tendințele modei viitoare din primăvara anului 1943. O privire vastă, o analiză amănunțită a posibilităților isvorite de pe urma războiului, valorificarea celui mai mic rest de stofă, pălăriile, lingerie, tricotajele, broderia, nenumăratele aspecte ale modei feminine sunt amplu tratate în capitolul special rezervat eleganței feminine. Departe de a fi un semn de frivolitate, moda rămâne unul din exponenții progresului civilizației moderne, și constituie una din preocupările prietenii noastre „Mariana“.

Curiozități din lumea largă

Pești — prinși pe cale electrică

Uniunea pescarilor „Alpenland“ a făcut încercări să prindă pești cu ajutorul unui aparat electric. Este vorba de un motor care produce curent continuu, prevăzut cu cabluri lungi. La pescuit se pune sub curent o suprafață din lăsa fluviu și se prind peștii care au mărime potrivită. Dacă se folosește curent continuu, pescuitul este relativ ușor. Peștii, excitați de curent, înnoată spre polul pozitiv, și pot fi scoși în ameteala lor cu ajutorul unor plase.

Astfel s'a prins în câteva ore, consumându-se o cantitate mică de curent, un număr considerabil de păstrăvi strict necesari pentru creșterea artificială a teres printre concertisti.

peștilor. Pescuitul electric mai prezintă avantajul că se pot prinde în cel mai scurt timp pești sălbatici și pești care nu aparțin apei respective, din locuri unde nu se poate pescui de obicei. Experiențele de până în prezent au arătat că se poate pescui electric cu mare succes numai în ape curgătoare cu o lățime până la circa 10 metri.

Un pian nou cu sunet de harfă

În fabrica de plane din Turnau a fost construit un instrument muzical cu totul nou. Este vorba de un pian cu o harfă instalată, care se pune în funcțiune cu ajutorul unei pedale speciale. Noul instrument a stârnit un mare interes printre concertisti.

TALENTUL

(Urmare din pag. 13-a)

vrea să intrupez în ele, spirit... știți? mult spirit!

Jar jos văduva striga: — Cateea adă castravetii Kranta, du-te la Sidorof după borș!

Colegii, tustrei, se plimbă prin casă, pășind ca niște lupi într-o cușcă. Ei discută mereu, discută serios, aprins. Dacă i-ar fi ascultat cineva, ar fi crezut că în mâinile lor

stă viitorul, renumele, averile lui Cresus. Și nici unuia nu-i venea în gând că timpul trece, că viața se scurtează zi cu zi, că multă vreme strein au mâncat, și că nimic n'au produs până acum; că tustrei sunt victimele legii nemiloase, după care din o sută de începători talentați, numai 2-3 devin oameni, iar toți ceilalți rămân urmă, pier... Ei sunt veseli, fericiți și privesc viitorul cu încredere.

La două noaptea Costilev își ia rămas bun și după ce și îndreaptă gulerul șecspiran, pleacă. Peisagistul rămâne să doarmă la Egor Savici. Înainte de-a se culca piciorul ia o lumânare și se duce în bucătărie să bea apă. În antreul mic întunecos, pe un cuțar, stă Cateea cu mâinile pe genunchi, privind în sus. Pe fața ei palidă trece un surâs blând, ochii îi sticlesc...

— Tu ești? La ce te gândești? — o întrebă Egor Savici.

— Mă gândesc cât de celebru o să deveniți... îngână ea. Parcă văd ce om mare o să vă faceți... Eu acum v'am ascultat toată conversația... și făuream planuri... planuri...

Cateea surâde fericită, plânge și cu evlavie își așează mâinile pe umerii idolului ei.

DIN NICI O CASĂ nu trebuie să lipsească excelenta revistă de popularizare a științei medicale.

MEDICUL NOSTRU

care cuprinde în fiecare număr articole scrise special de cei mai reputați medici români și străini, sfaturi medicale spre folosul oricui îndrumări în viața sexuală. Practica educației fizice. Sfaturi gospodărești și de frumusețe.

DOUĂ PAGINI DE CONS MEDICALE GRATUITE

APARE LA 1 ȘI 15 ALE FIECAREI LUNI

15 LEI

15 LEI

Viena, Dunărea, România

de CORNELIU MOLIN, Tiparul Scrisul Românesc

Cartea d-lui Corneliu Molin: „Viena, Dunărea, România”, apărută de sub teascurile tipografiei „Scrisul românesc” este o prețioasă contribuție asupra unor vitale probleme și puncte de vedere.

Scopul acestei lucrări este, după cum mărturisește autorul, de a apropia opinia publică românească de Dunăre. Și pentru că să putem înțelege necesitatea acestui efort, d. Corneliu Molin face un succint istoric economic și politic al regiunilor din spațiul vital al Dunării. Sunt trecute sub peniță, astfel, absolutismul habsburgic în bazinul dunărean; politica economică a Monarhiei din a cărei vină Austria pierde rolul predominant al piețelor dunărene și balcanice, o judicioasă încercare în trecutul istoric al vremii reliefează poziția importantă și unică a acestui oraș așezat la punctul de întâlnire al Dunării cu un lăz de munți ce împart Europa, din diferite puncte de vedere, pentru a ajunge la concluzia că „Viena este pe cale a deveni capitala unei noi Europe centrale și o a doua „Genevă a Națiunilor”. Rolul economic al Vienei este arătat cu cifre documentare, atât în trecut și astăzi. Dar nu mai atât: Viena a jucat un hotărâtor rol cultural, artistic, diplomatic, ea fiind totodată „poarta de năvălire spre sud-estul european a germanilor”.

Acest capitol este înregit prin menționarea raporturilor noastre cu Austria, pe tărâm economic și politic și cultural. „Cu ocazia târgului dela Lipsca, scrie d. Molin, negușorii nu numai dela Brașov, Sibiu, din Principatele românești... treceau

prin Viena, unde făceau cumpărături de mărfuri destinate piețelor orientale”. Relațiile noastre cu Viena au îmbrăcat forme și mai accentuate. Reșița noastră era dirijată până la o vreme de faimosul STEG, iar exportul nostru de vite s'a ridicat la 182.239 capete în 1928. Târgurile de mostre ale Vienei s'au avut și ele partea de contribuție certă la evoluția și starea de continuă creștere a economiei sud-estului european.

Regimul național-socialist privește Viena ca pe o Genevă a Axei Roma-Berlin, precum și capitala unei noi Europe centrale.

Dunărea este înfățișată sub toate aspectele ei geografice, economice, zestrea ei naturală și artificială, politică, pentru a ajunge la concluzia că acest „drum fără pulbere”, acest „drum străvechi de chihlimbar” este nervul central al economiei și poziției noastre de sud-est.

Partea treia a volumului este consacrată României, în care se arată judicios problema Dunării în legătură cu interesele noastre. Numeroase ilustrații și tablouri asupra exportului nostru completează acest foarte interesant volum, care se încheie cu următoarea concluzie justă și pe care o împărtășim cititorilor noștri:

„Cine trăiește în Germania în care se făurește ordinea de mâine a bătrânului continent și cu deosebire cine e prezent la Viena, nu poate ignora cântă importantă se acordă Dunării, acestui „drum fără pulbere”, menit să fie acolada de prietenescă legătură ce va strânge economia Reichului cu economia României de mâine”.

O răceală ușoară

trebuie luată și ea în serios, pentru că ea slăbește organismul și poate da naștere la o serie de boli grave. De aceea se recomandă să se ia la timp Salipyrin, care înlătură prompt simptomele malade.

La dureri de cap, gripă, reumatism,
SALIPYRIN
EFICACE • EFICIENT

Se găsește în toate farmaciile • Înbuturi cu 10 și 20 tablete.

ION TH. ILEA: INTOARCERE

Editura „Contemporană”

ION TH. ILEA

Tânărul și talentatul poet ardelen Ion Th. Ilea a scos un elegant și substanțial volum de versuri, intitulat: **INTOARCERE**, prezentat de editura „Contemporană”.

Scriitor de reale și dovedite însușiri literare, — pe care trecelele drsale cărți **Gloata** și **Inventar rural** ni le-au atestat cu prisosință, — d. Ion Th. Ilea prezintă în **Intoarcere** versuri de o factură inedită, când moderne, când răbunind viitorul ce mocnește în sufletul său, îndrăgite după lăceferi.

Imbinând visul cu realitatea, tradiția cu prezentul, iubirea de patrie cu cea de om, versurile sale sunt adevărate nestemate ale genului.

În pleiada scriitorilor ardeleni d. Th. Ilea s'a impus încă din anul 1931, când a făcut să apară la Cluj volumul „Inventar”, ca un poet de frunte, cu stihul viguros, și-apoi cu

acel mult discutat volum „Gloata”, care l'a relevat ca un poet cu caracter social și oarecum revoluționar, cu verbul de cremene.

Sensul titlului ultimului volum arată o revenire politică și ideologică, socială. Cântând durerile și bucuriile neamului, frumusețile, pătimirile și realitățile Ardealului, ca și eroismul soldaților noștri de pe front, cartea aceasta rămâne în esență ei în același cadru de poezie socială, dar cu o linie ascendentă de maturitate și desăvârșire.

În numărul viitor al revistei noastre vom reveni cu o dare de seamă amplă.

AFRICA DE NORD FRANCEZ

(Urmare din pag. 16-a)

Formațiunea lor geologică, aspectul și caracterul este identic cu al munților europeni numiți. Ploile abundente care cad din norii ce vin dinspre Mediterana produc o bogată vegetație care amintește de Europa Centrală. Tunisul și Algeria au fost grănarul vechei Rome. Abia spre Sud de lanțul Atlasului începe configurația caracteristică africană.

Neamuri și religii

Străvechii locuitori ai Africii de Nord, berberii, sunt după înfățișare și după cultură de origine nordică și probabil că au trecut în Africa de

Nord prin Spania. Au mai trecut aici în antichitate elemente ale populațiilor feniciene, romane și chiar germanice.

În secolele 4 și 5 Algeria era o fortăreață a creștinismului; sub Augustinus, episcopul de Hippo Regius, religia creștină atinsese o mare dezvoltare. Dar din secolul 7, și mai ales din al II-lea Africa de Nord a început să fie islamizată de arabii cari veneau din Răsărit.

Numai în munți și în depărtările deșertului berberii au mai putut rămâne în parte neamestecați cu nouile seminții. Mai târziu au venit, îndeosebi în ținuturile de coastă, și alte elemente etnice străine: evri, turci, sclavii negri și creștini. Așa încât „mauri” din orașe constituie un amestec rasial ce nu poate fi definit.

SUNTEȚI GOSPODINE ?

...știți să faceți față restricțiunilor impuse de război??

...știți că pentru combinarea meselor zilnice trebuie să vă lăsați conduse de cel mai larg spirit de economie, să evitați risipa, să împiedecați alterarea alimentelor?

Vă dați seama că femeia la căminul ei, este unul din factorii noștri de izbândă?

Bucătăria în război, rețete economice, bucătăria în garsoniere, sfaturi de gospodărie, sunt diferitele probleme care vor fi tratate într'un capitol special al

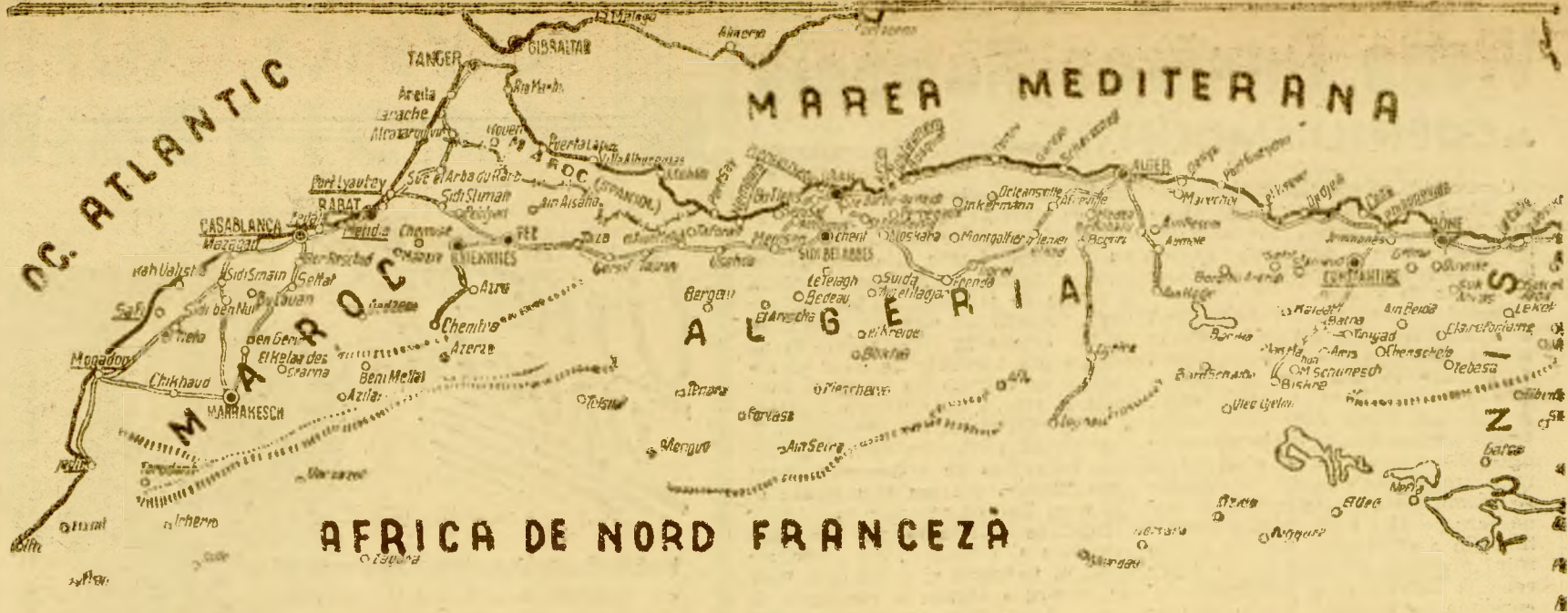
ALMANAHULUI „MARIANA”

Incă puțină răbdare și vă vom comunica data exactă a apariției lui.

se și în

Orașele Africii de Nord sunt în majoritate foarte vechi, dar s'au dezvoltat în ultimele decenii. În timpul din urmă s'au născut nu mai puțin de 7 orașe mari. Trei în Maroc: — Casablanca cu 260.000 locuitori dintre cari 75.000 evrei; Marrakesch cu 190.000; Fez cu 150.000; Trei în Algeria: — Alger cu 175.000 locuitori; Oran cu 200.000; Constantine cu 115.000, înfășit Tunisul cu 225.000.

Casablanca, Oran, Alger, Philippeville, Bone și Bizerta sunt porturi de război. Cel mai important este Bizerta, ale cărei forturi și arsenale fi dau aspectul unei a doua Malta. Este unul dintre cele mai bune și sigure porturi pentru vase de război și unități mari.

Coasta Algerului, Tunisului și Marocului, cu localitățile unde s'au produs debarcările trupelor nord-americeane

AFRICA DE NORD FRANCEZA

La începutul secolului al 19-lea, Africa de Nord stătea, cel puțin cu numele, încă sub dominația turcă. Dar sultanii, Deyi, Beyi și alți stăpânitori dealungul coastei nord-africane, nu se sinchiseau de înalta Poartă. Numai autoritatea religioasă a Islamului se întindea în depărtări nesfârșite.

Raiul pirăților

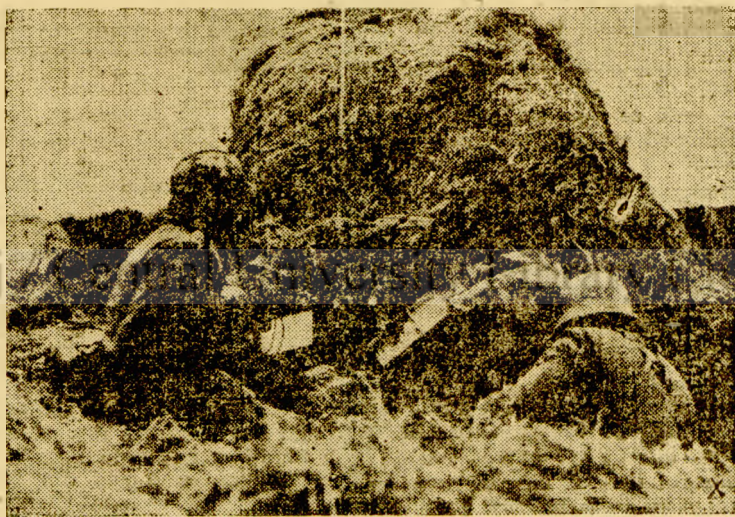
Dela Tripolis până în Maroc se întindeau vestitele state ai căror corăbieri erau groaza navigatorilor din Mediterana și Atlantic. Dealungul întregii coaste și până dincolo de Baleare și Corsica nici un vas străin nu putea fi sigur că va ajunge cu bine la capătul călătoriei. Pirății africani le atacau, le jefuiau, luau călătorii și echipajele eliberându-i numai pentru mari sume de bani, aceștia nu puteau să-și răscumpere sau vânzându-i ca robi, atunci când libertatea.

În secolul al 17-lea, francezii, englezii, olandezii, spaniolii și genovezii au bombardat și atacat de nenumărate ori Algerul fără vreun rezultat. S'au vesemnat deci să plătească pirăților în mod regulat un tribut, un fel de „permis de navigație”. Încă la începutul secolului 19, francezii dădeau Deyului din Alger un peșcheș anual de 90.000 franci și mai târziu de 300.000.

Începuturile stăpânirii franceze

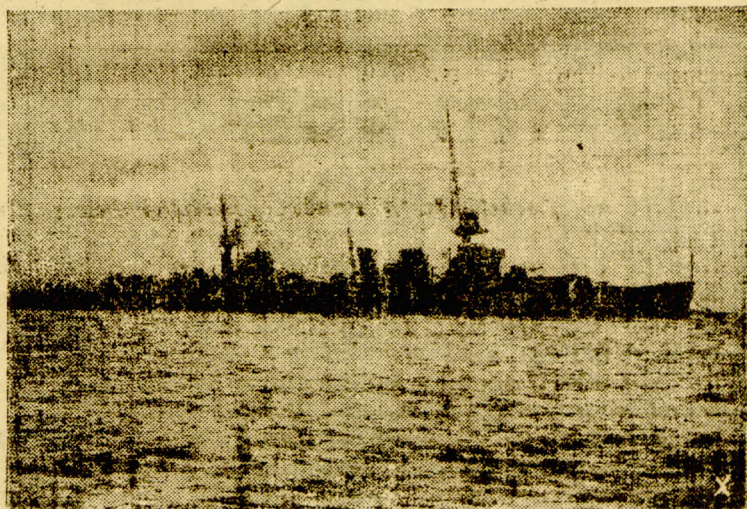
În anul 1827 însă se produse un eveniment care scoase din răbdări pe francezi: Deyul din Alger insultă pe consulul Franței și refuză să dea satisfacția cerută. O trupă franceză debarcă în golful Sidi Ferruh, așezându-l apoi timp de 20 de zile.

Așa începe perioada franceză a Africii de Nord. Era a treia oară când Franța încerca să-și întemeieze un mare imperiu colonial, după ce posesiunile coloniale din America și cele din vestul Indiei lui fusese răpite de englezi. Și de data aceasta englezii încercară prin intrigi și amenințări să silească Franța a se retrage. Până la primă renunțare, fi

Un post de telegrafie în primele linii

Un foarte interesant istoric asupra caracterului geografic și etnic al acestei regiuni

Vas britanic în Mediterana

indcă li se pare de ajuns stăpânirea Gibraltarului care închidea Franței ieșirea din Mediterana.

Cucerirea și pacificarea Algeriei a cerut nu mai puțin de 70 de ani. Astăzi francezii văd în această colonie o prelungire sudică a Franței. Pe câtă vreme Algeria este o „dependanță” cu constituție specială, Tunisia și Marocul sunt protectorate franceze cu conducători nominal independenți. Tunisia este un regat condus de un bey regeț, Marocul aceluși din 1633 o monarhie ereditară. Restul coastei este în parte sub protecția spaniolă, în parte internaționalizată.

Suprafață — Populație

Africa de Nord franceză cuprinde circa 2,75 milioane km. p., cam jumătate din suprafața Europei răsăritene. Nu trebuie socotit aici teritoriul de sud algerian, care ține numai administrativ de Nord, având două milioane km. p., dar numai 650.000 locuitori, dintre care 9.000 europeni.

Africa de Nord franceză propriu-zisă rămâne deci în suprafață de 750 mii kmp. Cel mai mare stat este Marocul, cu 415.000 kmp., cam de mărimea Suediei. Urmează Algeria cu 210.000 kmp., cât Anglia și Tunis cu 125.000 kmp. Algeria numără 7 milioane locuitori, între cari un milion europeni; Marocul 6,5 milioane, între cari 180.000 francezi, 160.000 evrei, 25.000 spanioli, 16.000 italieni; Tunis 2,7 milioane, cu 115.000 francezi, 95.000 italieni și 60.000 evrei.

Caracterul european al coastei nord-africane

Africa de Nord franceză, deși în continentul african poate fi considerată europeană, dată fiind structura ei geologică și climatică. Putem spune că numai printr-o întâmplare Europa sud-vestică a fost lăsată, prin strămtarea Gibraltar. Munții Rif din nordul Marocului sunt o continuare imediată a munților Apaluzi, iar Atlasul o prelungire a Apeninilor din Italia și Sicilia.

(Continuare în pag. 28-29)

UN FRONT DISPUTAT

